

Stockholm den 29 oktober 2009

FI Dnr 09-10496

Tillägg till Grundprospekt FI Dnr 09-3672 avseende Svenska Handelsbanken AB (publ) MTN-, Warrant och Certifikatprogram, vilket godkännts och registrerats av Finansinspektionen den 29 april 2009

I enlighet med 2 kap. 34 § i lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument ansöker Handelsbanken härmed om godkännande av detta tillägg till Grundprospektet daterat den 29 april 2009. En investerare som före tillägget till prospektet offentliggörs har gjort en anmälan om eller på annat sätt samtyckt till köp eller teckning av de överlåtbara värdepapper som omfattas av prospektet, har rätt att återkalla sin anmälan eller sitt samtycke inom fem arbetsdagar från offentliggörandet.

Tillägget upprättas med anledning av Handelsbankens delårsrapport januari-september 2009 av den 28 oktober 2009 och kan läsas tillsammans med Grundprospektet på www.handelsbanken.se/prospektochprogram.

Handelsbanken har även för avsikt att ge ut värdepapper, i Danmark, Norge och Finland, i enlighet med de villkor som anges i Grundprospektet och detta tillägg och ansöker samtidigt att Finansinspektionen skall utfärda intyg om godkännande av detta tillägg i enlighet med 2 kap. 35 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument och överlämna intygen till Finanstilsynet i Köpenhamn, Finansinspektionen i Helsingfors respektive Oslo Börs.

Handelsbanken Capital Markets
Documentation

Johan Fredriksson

Bif. Handelsbankens delårsrapport januari – september 2009

Handelsbankens Capital Markets
Johan Fredriksson, Documentation
Blasieholmstorg 11
SE-106 70 Stockholm, Sweden
phone: +46 8 701 39 31
fax: +46 8 701 10 06
e-mail: jofr22@handelsbanken.se

2009

Delårsrapport januari–september

Handelsbankens delårsrapport

januari - september 2009

SAMMANFATTNING JANUARI – SEPTEMBER 2009, JÄMFÖRT MED JANUARI – SEPTEMBER 2008

- Rörelseresultatet ökade med 4% till 10 506 mnkr (10 110) och resultatet efter skatt steg till 7 728 mnkr (7 576)
- Resultatet per aktie ökade med 2% till 12,40 kronor (12,16)
- Räntenettot ökade med 21% till 16 641 mnkr (13 749)
- Medelvolymen utlåning steg med 11% och hushållsinlåningen ökade med 19%
- Intäkterna ökade med 20% till 24 368 mnkr (20 378)
- K/I-talet i kvarvarande verksamhet uppgick till 45,8% (47,3)
- Kreditförlusterna uppgick till -2 701 mnkr (-909)
- Kapitalbasen ökade med 11 027 mnkr till 119 045 mnkr och kapitaltäckningsgraden enligt Basel II steg till 19,1% (15,2)
- Primärkapitalet ökade med 13 260 mnkr till 84 040 mnkr och primärkapitalrelationen enligt Basel II ökade till 13,5% (10,0)
- Bankens likviditetsreserver översteg 450 mdkr
- Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 12,8% (13,7)

SAMMANFATTNING TREDJE KVARTALET 2009, JÄMFÖRT MED ANDRA KVARTALET 2009

- Rörelseresultatet uppgick till 3 255 mnkr (3 445)
- Räntenettot uppgick till 5 610 mnkr (5 638)
- Medelvolymen hushållsinlåning ökade med 2% till 215 mdkr
- Kreditförlusterna uppgick till -866 mnkr (-939)
- Osäkra fordringar netto minskade till 3 710 mnkr (4 385)
- Räntabiliteten på eget kapital uppgick till 12,0% (12,4)
- Handelsbanken har Nordens nöjdaste kunder enligt SKI/EPSI 2009

Innehållsförteckning

	Sidan
Koncernen – Översikt	3
Segment	4
Koncernen	5
Kontorsrörelsen i Sverige	8
Kontorsrörelsen utanför Sverige	10
Handelsbanken Capital Markets	17
Handelsbanken Kapitalförvaltning	19
Övrigt	23
Handelsbankskoncernen	24
Nyckeltal	24
Resultaträkning	25
Resultat per aktie	25
Koncernens totalresultat	26
Koncernens utveckling per kvartal	26
Balansräkning	27
Förändring eget kapital	28
Kassaflödesanalys	28
Redovisningsprinciper	28
Noter – Koncernen	29
Not 1. Provisionsnetto	29
Not 2. Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	29
Not 3. Övriga administrativa kostnader	30
Not 4. Kreditförluster, osäkra fordringar och övertagna panter	30
Not 5. Utlåning till allmänheten	32
Not 6. Kapitalbas och kapitalkrav med mera	34
Not 7. Goodwill och andra immateriella tillgångar	36
Not 8. Derivat	36
Not 9. Risk och osäkerhetsfaktorer	37
Not 10. Handelsbanksaktien	38
Not 11. Omsättning egna skuldinstrument och aktier	38
Not 12. Ansvarsförbindelser	38
Not 13. Transaktioner med närstående	38
Not 14. Avvecklad verksamhet	38
Not 15. Rörelseförvärv	39
Moderbolaget	40
Information telefonkonferens med mera	42
Aktiekursutveckling och övrig information	43

Koncernen – Översikt

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Resultaträkning i sammandrag									
Räntenetto	5 610	4 856	16%	5 638	0%	16 641	13 749	21%	19 223
Provisionsnetto	1 803	1 656	9%	1 856	-3%	5 398	5 101	6%	6 795
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	278	483	-42%	541	-49%	1 960	940	109%	3 169
Riskresultat försäkring	47	55	-15%	36	31%	140	165	-15%	215
Övriga utdelningsintäkter	2	8	-75%	124	-98%	137	224	-39%	225
Andelar i intresseföretags resultat	4	21	-81%	1	300%	8	74	-89%	79
Övriga intäkter	18	45	-60%	24	-25%	84	125	-33%	184
Summa intäkter	7 762	7 124	9%	8 220	-6%	24 368	20 378	20%	29 890
Personalkostnader	-2 451	-2 015	22%	-2 539	-3%	-7 432	-5 944	25%	-8 114
Övriga administrativa kostnader	-1 046	-1 011	3%	-1 178	-11%	-3 346	-3 379	-1%	-4 688
Av- och nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar	-145	-107	36%	-119	22%	-384	-306	25%	-427
Summa kostnader	-3 642	-3 133	16%	-3 836	-5%	-11 162	-9 629	16%	-13 229
Resultat före kreditförluster	4 120	3 991	3%	4 384	-6%	13 206	10 749	23%	16 661
Kreditförluster, netto	-866	-231	275%	-939	-8%	-2 701	-909	197%	-1 605
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	1	-2		0		1	270	-100%	270
Rörelseresultat	3 255	3 758	-13%	3 445	-6%	10 506	10 110	4%	15 326
Skatter	-829	-999	-17%	-916	-9%	-2 797	-2 677	4%	-3 382
Periodens resultat från kvarvarande verksamhet	2 426	2 759	-12%	2 529	-4%	7 709	7 433	4%	11 944
Periodens resultat från avvecklad verksamhet, efter skatt	8	51	-84%	0		19	143	-87%	187
Periodens resultat	2 434	2 810	-13%	2 529	-4%	7 728	7 576	2%	12 131
Balansräkning i sammandrag									
Summa utlåning till allmänheten	1 476 030	1 428 618	3%	1 498 730	-2%	1 476 030	1 428 618	3%	1 481 475
varav hypoteksutlåning	664 326	605 445	10%	649 615	2%	664 326	605 445	10%	615 263
In- och upplåning från allmänheten	605 667	508 152	19%	566 266	7%	605 667	508 152	19%	543 760
varav hushåll	232 226	207 038	12%	233 376	0%	232 226	207 038	12%	222 589
Summa eget kapital	79 779	71 352	12%	77 162	3%	79 779	71 352	12%	74 963
Summa tillgångar	2 147 756	1 964 087	9%	2 155 217	0%	2 147 756	1 964 087	9%	2 158 784
Nyckeltal									
Avkastning på eget kapital total verksamhet, efter aktuell skatt *	12,0%	15,4%		12,4%		12,8%	13,7%		16,2%
Avkastning på eget kapital kvarvarande verksamhet, efter aktuell skatt *	11,9%	15,1%		12,4%		12,7%	13,4%		16,0%
K/I-tal kvarvarande verksamhet	46,9%	44,0%		46,7%		45,8%	47,3%		44,3%
Resultat per aktie, total verksamhet, kr	3,91	4,51		4,06		12,40	12,16		19,46
efter utspädning	3,83	4,44		3,96		12,07	12,12		19,31
Kapitaltäckningsgrad enligt Basel II	19,1%	15,2%		18,4%		19,1%	15,2%		16,0%
Primärkapitalrelation enligt Basel II	13,5%	10,0%		12,6%		13,5%	10,0%		10,5%

* Vid beräkning av avkastning på eget kapital justeras eget kapital för påverkan av orealiserade värdeförändringar på finansiella tillgångar klassificerade som "Tillgängliga för försäljning" samt för kassaflödessäkringar.

Segment

KONCERNENS RESULTATRÄKNING FÖRDELAD PER SEGMENT JANUARI – SEPTEMBER 2009

mnkr	Kontors- rörelsen i Sverige	Kontors- rörelsen utanför Sverige	Capital Markets	Kapital- förvaltning	Övrigt	Justeringar och elimi- neringar	Koncernen Jan-sep 2009	Koncernen Jan-sep 2008
Räntenetto	10 247	5 434	361	108	522	-31	16 641	13 749
Provisionsnetto	2 477	1 156	1 036	755	-17	-9	5 398	5 101
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	378	153	2 574	-255	-914	24	1 960	940
Riskresultat försäkring				140			140	165
Andelar i intresseföretags resultat					8		8	74
Övriga intäkter	50	9	4	7	155	-4	221	349
Summa intäkter	13 152	6 752	3 975	755	-246	-20	24 368	20 378
Personalkostnader	-2 286	-2 090	-1 385	-376	-1 597	302	-7 432	-5 944
Övriga administrativa kostnader	-730	-855	-385	-174	-1 225	23	-3 346	-3 379
Internt köpta och sålda tjänster	-1 843	-602	47	-121	2 519			
Avskrivningar	-60	-64	-23	-20	-207	-10	-384	-306
Summa kostnader	-4 919	-3 611	-1 746	-691	-510	315	-11 162	-9 629
Resultat före kreditförluster	8 233	3 141	2 229	64	-756	295	13 206	10 749
Kreditförluster, netto	-2 007	-694					-2 701	-909
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	0	-	-	1		1	270
Rörelseresultat	6 226	2 447	2 229	64	-755	295	10 506	10 110
Resultatutdelning	435	140	-449	-126	0			
Rörelseresultat efter resultatutdelning	6 661	2 587	1 780	-62	-755	295	10 506	10 110
Interna intäkter *	-3 149	-4 287	1 271	-492	6 657	-	-	-
K/I-tal, %	37,4	53,5	43,9	91,5			45,8	47,3
K/I-tal efter resultatutdelning, %	36,2	52,4	49,5	109,9			45,8	47,3
Kreditförlustnivå, %	0,27	0,17					0,23	0,09
Tillgångar	1 145 174	814 581	301 560	81 636	794 136	-989 331	2 147 756	1 964 087
Skulder	1 106 539	787 069	298 293	76 525	788 882	-989 331	2 067 977	1 892 735
Allokerat kapital	38 635	27 512	3 267	5 112	-		79 779	71 352
Avkastning på allokerat kapital, %	17,1	9,3	51,5	-	-		12,7	13,4
Medelantal anställda	4 521	2 994	1 042	534	1 790		10 881	10 778

* Interna intäkter som ingår i summa intäkter består av intäkter från transaktioner med andra rörelsesegment. Eftersom ränteintäkter och räntekostnader redovisas netto som intäkt innebär det att interna intäkter bland annat innehåller nettot av intern finansieringskostnad mellan segmenten.

Rörelsesegmenten redovisas i enlighet med IFRS 8. Segmentens resultat redovisas före och efter intern resultatutdelning. Den interna resultatutdelningen innebär att kundansvarig enhet tilldelas allt resultat som härrör från dess kunders transaktioner med banken oavsett inom vilket segment transaktionen är genomförd. Dessutom redovisas intäkter och kostnader för internt utförda tjänster netto på raden "Internt köpta och sålda tjänster". I Övrigt och justerings- och elimineringskolumnerna visas poster som inte hör till något segment eller elimineras på koncernnivå.

I justerings- och elimineringskolumnen ingår bland annat omräkningsdifferenser och justeringar för pensionskostnader beräknade enligt IAS 19.

I segmentens resultaträkningar ingår interna poster såsom interna räntor, provisioner och ersättningar för interna tjänster. Avkastningen på allokerat kapital för segmenten är beräknad efter schablonskatt (26,3%). För koncernen beräknas avkastningen på eget kapital efter aktuell skatt.

Koncernen

JANUARI – SEPTEMBER 2009 JÄMFÖRT MED JANUARI – SEPTEMBER 2008

Rörelseresultatet för de första nio månaderna 2009 ökade med 4% till 10 506 mnkr (10 110).

Efterfrågan på bankens tjänster var fortsatt god. Företagsmarknaden i Sverige präglades av en ökad efterfrågan på kreditlöften, men av ett minskat utnyttjande av befintliga kreditfaciliteter.

Medelvolymen utlåning växte med 11% och tillväxten i hushållsinlåning uppgick till 19%.

Resultatet per aktie ökade med 2% till 12,40 kronor (12,16) och avkastningen på eget kapital efter aktuell skatt var 12,8% (13,7). K/I-talet i den kvarvarande verksamheten minskade till 45,8% (47,3).

Intäkter

mnkr	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.
Räntenetto	16 641	13 749	21%
Provisionsnetto	5 398	5 101	6%
Nettoresultat av finansiella poster	1 960	940	109%
Riskresultat försäkring	140	165	-15%
Övriga utdelningsintäkter	137	224	-39%
Andelar i intresseföretag	8	74	-89%
Övriga intäkter	84	125	-33%
Summa intäkter	24 368	20 378	20%

Intäkterna ökade med 20% och räntenettet steg med 21% till 16 641 mnkr, varav valutakursförändringar stod för 387 mnkr eller 3 procentenheter av ökningen. I Kontorsrörelsen utanför Sverige steg räntenettet med 35% till 5 434 mnkr (4 034) och i den svenska kontorsrörelsen ökade räntenettet med 6% till 10 247 mnkr (9 647). Den underliggande ökningen förklaras främst av ökade in- och utlåningsvolymerna samt av ökade marginaler på grund av bankens goda upplånings-situation. Den lägre räntenivån resulterade samtidigt i minskade inlåningsmarginaler. Beräknade avgifter till den svenska stabilitetsfonden belastade räntenettet med 254 mnkr (-) under perioden.

Medelvolymen utlåning till allmänheten ökade med 11% till 1 496 mdkr (1 351), fördelat på 22% i Kontorsrörelsen utanför Sverige och 6% i den svenska verksamheten. Medelvolymen inlåning totalt steg med 10% till 534 mdkr (484). Tillväxten i koncernens inlåning från hushåll var 19% och volymerna ökade med 25% i Kontorsrörelsen utanför Sverige och med 18% i den svenska kontorsrörelsen.

Provisionsnettot ökade med 6% till 5 398 mnkr, främst till följd av ökade courtageintäkter och högre utlåningsprovisioner. Tillsammans med ökade betalnings- och garantiprovisioner kompenserade detta för minskade fond- och förvaltningsprovisioner. Provisionsnettot i Capital Markets och i Kontorsrörelsen utanför Sverige ökade med 41% respektive 20%, medan motsvarande

siffra minskade med 1% i den svenska kontorsrörelsen och med 10% i Handelsbanken Kapitalförvaltning.

Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde mer än dubblerades och uppgick till 1 960 mnkr (940). Exklusive det negativa resultatet i bankens likviditetsportfölj på 1 076 mnkr som uppstod motsvarande period 2008 minskade nettoresultatet av finansiella poster marginellt.

Kostnader

mnkr	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	%-enheter
Personalkostnader	-7 432	-5 944	25%	
Övriga administrativa kostnader	-3 346	-3 379	-1%	
Av- och nedskrivningar	-384	-306	25%	
Summa kostnader	-11 162	-9 629	16%	
		Förändr.		%-enheter
Lokalbanken		214		2
Rörliga ersättningar		151		2
IAS 19 (pensioner)		232		2
Oktogonen		482		5
Valutakursförändringar		251		3
		1 330		14
Övriga kostnader		203		2
Summa		1 533		16

De totala kostnaderna ökade med 16% till 11 162 mnkr. Personalkostnaderna steg med 25% till 7 432 mnkr och övriga administrativa kostnader minskade med 1% till 3 346 mnkr. Exklusive förvärvet av Lokalbanken, rörliga ersättningar, korridoreffekten enligt IAS 19, avsättning till Oktogonen samt valutakursförändringar ökade de totala kostnaderna med 2%.

Kostnaderna i Kontorsrörelsen utanför Sverige ökade med 722 mnkr eller 25%. Expansionskostnaderna för nya kontor utanför Sverige uppgick till 360 mnkr (333).

I Kontorsrörelsen i Sverige och i Handelsbanken Capital Markets ökade kostnaderna med 2% respektive 10%. I Handelsbanken Kapitalförvaltning minskade kostnaderna med 13%, främst till följd av att det i jämförelseperioden ingick kostnader som uppkom i samband med försäljningen av SPP.

Exklusive förvärvet av Lokalbanken minskade antalet anställda med drygt 300 personer. Inklusive Lokalbanken var minskningen 113 personer och antalet anställda uppgick vid periodens slut till 10 798 (10 911). I medeltal uppgick antalet anställda till 10 881 (10 778).

Kreditförluster

mnkr	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.
Kreditförluster, netto	-2 701	-909	-1 792
Kreditförlustnivå i % av utlåning	0,23	0,09	0,14
Osäkra fordringar, netto	3 710	2 163	1 547
Andel osäkra fordringar, %	0,24	0,14	0,10

Kreditförlusterna ökade till -2 701 mnkr, fördelat på -2 007 mnkr (-447) i den svenska kontorsrörelsen och -694 mnkr (-462) i Kontorsrörelsen utanför Sverige. Av

kreditförlusterna utgjordes 86% eller -2 319 mnkr (-887) av specifika reserveringar för sannolika men ännu ej konstaterade förluster. Avsättningen till gruppvisa reserver uppgick till -33 mnkr (-152).

Kreditförluster i relation till utlåningen uppgick till 0,23% (0,09) och osäkra fordringar netto ökade till 3 710 mnkr (2 163), motsvarande 0,24% (0,14) av utlåningen.

KVARTAL 3 2009 JÄMFÖRT MED KVARTAL 2 2009

Rörelseresultatet minskade med 190 mnkr eller 6% till 3 255 mnkr (3 445), vilket främst förklaras av att nettoresultatet av finansiella poster värderade till verkligt värde minskade med 263 mnkr.

Resultatet per aktie uppgick till 3,91 kronor (4,06) och avkastningen på eget kapital efter aktuell skatt uppgick till 12,0% (12,4).

Intäkter

mnkr	Kv 3 2009	Kv 2 2009	Förändr.
Räntenetto	5 610	5 638	0%
Provisionsnetto	1 803	1 856	-3%
Nettoresultat av finansiella poster	278	541	-49%
Riskresultat försäkring	47	36	31%
Övriga utdelningsintäkter	2	124	-98%
Andelar i intresseföretag	4	1	300%
Övriga intäkter	18	24	-25%
Summa intäkter	7 762	8 220	-6%

Räntenettet var i stort sett oförändrat och uppgick till 5 610 mnkr. Justerat för valutakurseffekter på -72 mnkr ökade räntenettet med 1%. Den beräknade avgiften till den svenska stabilitetsfonden belastar räntenettet med 77 mnkr (83).

Medelvolymen utlåning i koncernen uppgick till 1 478 mdkr (1 501). Av minskningen på 23 mdkr förklaras 16 mdkr av valutakursförändringar. I den svenska kontorsrörelsen var utlåningen i stort oförändrad till följd av en svag efterfrågan på företagskrediter. I Kontorsrörelsen utanför Sverige minskade utlåningsvolymen med 24 mdkr, varav två tredjedelar förklaras av valutakursförändringar. I lokal valuta ökade utlåningsvolymerna till hushåll i såväl de nordiska länderna som i Storbritannien.

Medelvolymen inlåning uppgick till 536 mdkr (536) och påverkades av valutakursförändringar på -5 mdkr. Hushållsinlåningen steg med 2% till 215 mnkr (211).

Räntenettet i Kontorsrörelsen i Sverige minskade med 4% till 3 335 mnkr (3 459). Fallande marknadsräntor resulterade i minskade inlåningsmarginaler samtidigt som medelvolymen företagsutlåning sjönk med 2%.

Räntenettet i Kontorsrörelsen utanför Sverige ökade med 3% till 1 896 mnkr (1 844), främst till följd av en positiv utveckling i Storbritannien och Norge. Valutakurseffekten uppgick till -62 mnkr och i lokal valuta ökade räntenettet med 6%.

Provisionsnettot minskade med 53 mnkr eller 3% till 1 803 mnkr, främst till följd av att en lägre kundaktivitet bidrog till att courtageintäkterna sjönk med 82 mnkr. Totalt minskade det aktiemarknadsrelaterade provisionsnettot med 10% till 745 mnkr (827). Ökade betalnings- och utlåningsprovisioner samt stigande kapitalförvaltningsintäkter bidrog till att begränsa nedgången i det totala provisionsnettot.

Nettoresultatet av finansiella poster till verkligt värde minskade till 278 mnkr (541). Lägre volatilitet och minskade spreadar i marknaden bidrog tillsammans med en nedgång i kundaktiviteten till ett lägre resultat i ränte- och valutahandeln.

Kostnader

mnkr	Kv 3 2009	Kv 2 2009	Förändr.
Personalkostnader	-2 451	-2 539	-3%
Övriga administrativa kostnader	-1 046	-1 178	-11%
Av- och nedskrivningar	-145	-119	22%
Summa kostnader	-3 642	-3 836	-5%

Kostnaderna minskade med 194 mnkr eller 5% till 3 642 mnkr, främst till följd av lägre personalkostnader och minskade kostnader för IT och köpta tjänster.

Personalkostnaderna sjönk med 3% till 2 451 mnkr. Rörliga ersättningar uppgick till 140 mnkr (195) och avsättningen till Oktogonen till 163 mnkr (163). Genomsnittligt antal anställda uppgick till 10 912 (10 800) och ökningen förklaras av tillfälligt anställda under semesterperioden.

Övriga administrativa kostnader sjönk med 132 mnkr eller 11% till 1 046 mnkr och minskningen var generell över de olika kostnadsslagen.

Kreditförluster

mnkr	Kv 3 2009	Kv 2 2009	Förändr.
Kreditförluster, netto	-866	-939	73
Kreditförlustnivå i % av utlåning	0,22	0,24	-0,02
Osäkra fordringar, netto	3 710	4 385	-675
Andel osäkra fordringar, %	0,24	0,28	-0,04

Kreditförlusterna minskade till -866 mnkr, fördelat på -674 mnkr (-761) i den svenska kontorsrörelsen och -192 mnkr (-178) i Kontorsrörelsen utanför Sverige. Av kreditförlusterna utgjordes 72% eller -626 mnkr (-827) av specifika reserveringar för sannolika men ännu ej konstaterade förluster.

Avsättning till gruppvisa reserveringar uppgick till -17 mnkr (-16).

Kreditförluster i relation till utlåningen minskade till 0,22% (0,24) och osäkra fordringar netto sjönk till 3 710 mnkr (4 385) och uppgick till 0,24% (0,28) av utlåningen.

UTVECKLING I SEGMENTEN

(Kvartal 3 2009 jämfört med kvartal 2 2009)

I Kontorsrörelsen i Sverige minskade rörelseresultatet med 5% till 1 968 mnkr (2 062), främst till följd av ett minskande räntenetto. Intäkterna sjönk med 5% och kostnaderna minskade med 3%. Kreditförlustnivån uppgick till 0,27% (0,31).

Rörelseresultatet i Kontorsrörelsen utanför Sverige ökade med 13% till 969 mnkr (855). Ett förbättrat räntenetto bidrog till att intäkterna ökade med 2%, samtidigt som kostnaderna sjönk med 7%. I lokal valuta steg räntenettet med 6%. Kreditförlusterna uppgick till -192 mnkr (-178) och kreditförlustnivån ökade marginellt till 0,14% (0,13).

Handelsbanken Capital Markets minskade sitt rörelseresultat med 44% till 344 mnkr (609). Minskningen förklaras framför allt av ett lägre resultat i ränte- och valutahandeln.

Handelsbanken Kapitalförvaltnings rörelseresultat ökade med 186 mnkr till 157 mnkr (-29). Resultatförbättringen förklaras framför allt av en förbättrad kapitalavkastning, vilken medfört en upplösning av det latenta kapitaltillskottet i Handelsbanken Liv på 48 mnkr jämfört med en avsättning på -134 mnkr i det föregående kvartalet. I kapitalförvaltningsverksamheten minskade resultatet till 35 mnkr (47), främst till följd av ett lägre räntenetto. Provisionsnettot var i stort sett oförändrat. Ökade fondprovisioner motverkades av lägre transaktionsintäkter i depåverksamheten. Nettosparandet i Handelsbankens fonder på den svenska marknaden ökade med 2,5 mdkr (1,0).

NORDENS NÖJDASTE KUNDER

Svenskt Kvalitetsindex, SKI, och EPSI redovisade i början av oktober hur nöjda kunderna är med sina banker i de nordiska länderna. Handelsbanken placerade sig fortsatt i topp i alla fyra länderna, både bland företags- och privatkunder.

I såväl Sverige, Danmark som Norge ökade avståndet mellan Handelsbanken och övriga banksektorn, både bland företags- och privatkunder.

LIKVIDITET

Bankens likviditetssituation är fortsatt stark och banken kan på mycket kort varsel frigöra ytterligare likvida medel på över 450 mdkr, vilket säkerställer bankens finansieringsbehov i mer än två år utan ny marknadsfinansiering. Den nuvarande nivån överstiger bankens behov och är dels ett resultat av en medveten uppbyggnad under finanskrisen och dels en följd av att den stora osäkerheten i marknaden resulterat i stora inflöden av inlåning från institutionella motparter.

Banken kvarstod under perioden även som netto-långgivare till Riksbanken och till andra centralbanker. Under det tredje kvartalet förbättrades situationen på kapitalmarknaden successivt och kostnaden för bankernas upplåning minskade gradvis. Handelsbankens obligationsemissioner uppgick under kvartalet till 90 mdkr, varav 54 mdkr i bankobligationer och 36 mdkr i säkerställda obligationer. Totalt har banken under 2009 emitterat obligationslån till ett värde av 225 mdkr, och den utestående obligationsvolymen har under året ökat med 74 mdkr.

KAPITALFRÅGOR

mnkr	30 sep 2009	30 jun 2009	Förändr.
Primärkapitalrelation enligt Basel II	13,5%	12,6%	
Kapitaltäckningsgrad enligt Basel II	19,1%	18,4%	
Eget kapital	79 779	77 162	3%
Primärkapital	84 040	83 162	1%
Kapitalbas	119 045	121 691	-2%
Risikvägd volym enligt Basel II	624 726	661 630	-6%

Kapitalbasen uppgick till 119 045 mnkr och kapitaltäckningsgraden enligt Basel II ökade till 19,1%. Eget kapital ökade med 2 617 mnkr till 79 779 mnkr. Primärkapitalet steg med 878 mnkr till 84 040 mnkr och primärkapitalrelationen ökade med 0,9 procentenheter till 13,5%. Av primärkapitalet utgjordes 14 770 mnkr av primärkapitaltillskott (hybridkapital). Intjäningen under kvartalet ökade primärkapitalrelationen med 0,2 procentenheter. Den resterande ökningen på 0,7 procentenheter förklaras av lägre riskvägda tillgångar. Nedgången förklaras främst av en relativ ökning av volymer till motparter med lägre riskvikt samt av att banken tagit in mera säkerheter. Migration av kreditrisker var liksom i andra kvartalet begränsad och hade endast marginell positiv påverkan på primärkapitalrelationen.

RATING

Handelsbankens rating var oförändrad hos Standard & Poor's och Fitch, med "stable outlook".

Ratinginstitutet Moody's sänkte under det tredje kvartalet bankens långfristiga rating till Aa2 (Aa1), med "stable outlook", och ratingen för finansiell styrka till C+ (B).

	Långfristig	Kortsiktig	Finansiell styrka
Standard & Poor's	AA-	A-1+	
Fitch	AA-	F1+	
Moody's	Aa2	P-1	C+

VERKSAMHETER UNDER AVVECKLING

Verksamheter under avveckling inkluderar de delar ur Plastal som banken övertagit och resultatet efter skatt i det tredje kvartalet uppgick till 8 mnkr (0).

Kontorsrörelsen i Sverige

Kontorsrörelsen i Sverige består av sex regionbanker, Handelsbanken Finans verksamhet i Sverige och Stadshypotek. I Handelsbanken utgår verksamheten från kontoren som har ansvar för bankens samtliga kunder. Regionbankerna tillhandahåller universalbankstjänster och drivs med målet att leverera högre lönsamhet än jämförbara banker. Handelsbanken Finans har ett heltäckande sortiment av finansbolagstjänster. Handelsbanken Finans arbetar genom bankens kontor och i finansieringssamarbete med återförsäljare och leverantörer. Stadshypotek är bankens hypoteksbolag och är helt integrerat i kontorsrörelsen.

RESULTATRÄKNING

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Räntenetto	3 335	3 380	-1%	3 459	-4%	10 247	9 647	6%	13 428
Provisionsnetto	874	811	8%	818	7%	2 477	2 501	-1%	3 275
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	33	-96		214	-85%	378	387	-2%	459
Övriga intäkter	21	7	200%	8	163%	50	34	47%	50
Summa intäkter	4 263	4 102	4%	4 499	-5%	13 152	12 569	5%	17 212
Personalkostnader	-757	-746	1%	-774	-2%	-2 286	-2 276	0%	-3 025
Övriga administrativa kostnader	-216	-242	-11%	-268	-19%	-730	-782	-7%	-1 079
Internt köpta och sålda tjänster	-628	-554	13%	-614	2%	-1 843	-1 695	9%	-2 249
Avskrivningar	-20	-24	-17%	-20	0%	-60	-60	0%	-81
Summa kostnader	-1 621	-1 566	4%	-1 676	-3%	-4 919	-4 813	2%	-6 434
Resultat före kreditförluster	2 642	2 536	4%	2 823	-6%	8 233	7 756	6%	10 778
Kreditförluster, netto	-674	-70		-761	-11%	-2 007	-447	349%	-834
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	0	0%	0	0%	0	0	0%	0
Rörelseresultat	1 968	2 466	-20%	2 062	-5%	6 226	7 309	-15%	9 944
Resultatutdelning	177	119	49%	142	25%	435	323	35%	559
Rörelseresultat efter resultatutdelning	2 145	2 585	-17%	2 204	-3%	6 661	7 632	-13%	10 503
Interna intäkter	-696	-2 028	66%	-901	23%	-3 149	-5 704	45%	-7 827
K/I-tal, %	38,0	38,2		37,3		37,4	38,3		37,4
K/I-tal efter resultatutdelning, %	36,5	37,1		36,1		36,2	37,3		36,2
Kreditförlustnivå, %	0,27	0,03		0,31		0,27	0,07		0,09
Tillgångar	1 145 174	1 039 076	10%	1 159 433	-1%	1 145 174	1 039 076	10%	1 078 933
Skulder	1 106 539	1 002 108	10%	1 121 765	-1%	1 106 539	1 002 108	10%	1 043 061
Allokerat kapital	38 635	36 968	5%	37 668	3%	38 635	36 968	5%	35 872
Avkastning på allokerat kapital, %	16,0	20,1		17,3		17,1	19,0		20,3
Medelantal anställda	4 585	4 856	-6%	4 441	3%	4 521	4 705	-4%	4 685
Antal kontor	461	461	0%	461	0%	461	461	0%	461

AFFÄRSVOLYMER

Medelvolymer, mdkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.
Inlåning från allmänheten						
Hushåll	170	147	16%	166	141	18%
Företag	154	136	13%	151	137	10%
Totalt	324	283	14%	317	278	14%
Utlåning till allmänheten*						
Hushåll	494	465	6%	484	453	7%
varav Hypotekslån	437	406	8%	427	396	8%
Företag	478	473	1%	487	467	4%
varav Hypotekslån	171	146	17%	163	145	12%
Totalt	972	938	4%	971	920	6%

* exkl. utlåning till Riksgälden

JANUARI – SEPTEMBER 2009 JÄMFÖRT MED JANUARI – SEPTEMBER 2008

Resultatutveckling

Rörelseresultatet minskade med 15% till 6 226 mnkr (7 309), till följd av högre kreditförluster. Resultatet före kreditförluster ökade med 6% till 8 233 mnkr (7 756).

Intäkterna steg med 583 mnkr eller 5% till 13 152 mnkr (12 569), vilket helt förklaras av att räntenettet ökade med 6% till 10 247 mnkr (9 647). Räntenettet påverkades positivt av ökade volymer samt förbättrade utlåningsmarginaler till följd av bankens goda upplåningssituation. Däremot påverkades räntenettet negativt av lägre inlåningsmarginaler. Även avgiften till Stabilitetsfonden påverkade räntenettet negativt, varav 149 mnkr (0) belastade den svenska kontorsrörelsen.

Provisionsnettot minskade med 1% främst på grund av lägre aktiemarknadsrelaterade intäkter. Betalningsprovisionerna fortsatte att öka.

Nettoresultatet av finansiella poster till verkligt värde minskade med 2% till 378 mnkr (387).

Kostnaderna ökade med 2% till 4 919 mnkr (4 813) och K/I-talet förbättrades till 37,4% (38,3).

Personalkostnaderna var i stort oförändrade, då kostnaden för den årliga lönejusteringen för 2009 neutraliserades av att personalstyrkan minskades med 4%.

Kreditförlusterna uppgick till -2 007 mnkr (-447), vilket motsvarade en kreditförlustnivå på 0,27% (0,07).

Nöjda kunder

Det arbete som banken investerat i att öka såväl tillgängligheten för kunderna som den tid kontorens medarbetare har att ägna sig åt kundmötet, fortsätter att ge goda resultat. Tillsammans med den personliga servicen som erbjuds dygnet runt sju dagar i veckan via Handelsbanken Direkt, har detta resulterat i en snabb ökning av antalet aktiva kunder.

Resultatet bekräftas i 2009 års kundnöjdhetsundersökning från Svensk Kvalitetsindex, SKI, som publicerades i början av oktober. Liksom tidigare år var Handelsbanken den av de stora bankerna som hade mest nöjda kunder, både avseende privat- och företagskunder. Handelsbanken har under de senaste tio åren uppvisat en stabilt uppåtgående trend medan övriga storbanker haft större svängningar. Avståndet mellan Handelsbanken och övriga storbanker var i år större än på mycket länge.

Affärsutveckling

Inlåning från hushåll fortsatte att öka och uppgick vid periodens utgång till 174 mdkr att jämföra med 164 mdkr vid årsskiftet. Det senaste året gick 44% av de svenska hushållens nyinlåning till Handelsbanken. Därmed ökade Handelsbankens marknadsandel av hushållsinlåningen i Sverige under de senaste 12 månaderna från 16,7% till 18,1% per 31 augusti.

Bankens position som största långivare till icke-finansiella företag bekräftades ytterligare under perioden och marknadsandelen ökade under de senaste 12 månaderna från 26,1% till 26,6% per 31 augusti. Under samma period svarade Handelsbanken för nära 2/3-delar av all nyutlåning till icke-finansiella företag i Sverige.

KVARTAL 3 2009 JÄMFÖRT MED KVARTAL 2 2009

Rörelseresultatet minskade med 94 mnkr eller 5% till 1 968 mnkr (2 062), till följd av att intäkterna sjönk med 236 mnkr.

Räntenettet minskade med 124 mnkr eller med 4% mellan kvartalen. Lägre marknadsräntor hade negativ inverkan på inlåningsmarginalen. Utlåningen till hushåll fortsatte att växa och medelvolymer hypotekslån till privatpersoner ökade med 11 mdkr till 437 mdkr (426). Utlåningen till företag minskade däremot och medelvolymer uppgick till 478 mdkr (488). Marginalen på bolånestocken var i stort oförändrad och uppgick till 0,63% att jämföra med 0,64% närmast föregående kvartal. Beräknad avgift till Stabilitetsfonden minskade räntenettet med -46 mnkr (-49).

Provisionsnettot ökade med 7% till 874 mnkr (818), bland annat till följd av högre fondförvaltningsprovisioner samt intäkter från strukturerade produkter. Aktiecourtaget var lägre än närmast föregående kvartal.

Nettoresultatet av finansiella poster till verkligt värde minskade med 181 mnkr till 33 mnkr (214).

Kostnaderna minskade med 3% till 1 621 mnkr (1 676). Medelantalet anställda ökade med 144 medarbetare till följd av tillfälligt anställda sommarvikarier. K/I-talet uppgick till 38,0% (37,3).

Kreditförlusterna minskade till 674 mnkr (761) och kreditförlustnivån uppgick till 0,27% (0,31).

Kontorsrörelsen utanför Sverige

Kontorsrörelsen utanför Sverige består av regionbankerna i Danmark, Finland och Norge samt de två regionbankerna i Storbritannien. Dessa betraktas tillsammans med Sverige som bankens hemmamarknader. Kontorsrörelsen i dessa länder bedrivs enligt samma princip som i Sverige – universalbankstjänster levererade med bättre service och till lägre kostnader i förhållande till jämförbara banker. I segmentet ingår också Handelsbanken International och Handelsbanken Finans verksamhet utanför Sverige. Handelsbanken International driver kontorsrörelse utanför bankens hemmamarknader, handelsfinansiering samt export- och projektfinansiering.

RESULTATRÄKNING

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Räntenetto	1 896	1 512	25%	1 844	3%	5 434	4 034	35%	5 700
Provisionsnetto	409	319	28%	388	5%	1 156	963	20%	1 308
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	22	25	-12%	36	-39%	153	230	-33%	295
Övriga intäkter	-3	5		10		9	13	-31%	18
Summa intäkter	2 324	1 861	25%	2 278	2%	6 752	5 240	29%	7 321
Personalkostnader	-678	-575	18%	-702	-3%	-2 090	-1 677	25%	-2 325
Övriga administrativa kostnader	-270	-239	13%	-303	-11%	-855	-708	21%	-1 065
Internt köpta och sålda tjänster	-194	-164	18%	-218	-11%	-602	-459	31%	-675
Avskrivningar	-21	-17	24%	-22	-5%	-64	-45	42%	-71
Summa kostnader	-1 163	-995	17%	-1 245	-7%	-3 611	-2 889	25%	-4 136
Resultat före kreditförluster	1 161	866	34%	1 033	12%	3 141	2 351	34%	3 185
Kreditförluster, netto	-192	-161	19%	-178	8%	-694	-462	50%	-771
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	-1		0	0%	0	-1		-1
Rörelseresultat	969	704	38%	855	13%	2 447	1 888	30%	2 413
Resultatutdelning	35	38	-8%	61	-43%	140	111	26%	224
Rörelseresultat efter resultatutdelning	1 004	742	35%	916	10%	2 587	1 999	29%	2 637
Interna intäkter	-1 097	-2 505	56%	-1 346	18%	-4 287	-7 242	41%	-9 850
K/I-tal, %	50,0	53,5		54,7		53,5	55,1		56,5
K/I-tal efter resultatutdelning, %	49,3	52,4		53,2		52,4	54,0		54,8
Kreditförlustnivå, %	0,14	0,17		0,13		0,17	0,16		0,20
Tillgångar	814 581	730 325	12%	897 199	-9%	814 581	730 325	12%	846 548
Skulder	787 069	709 889	11%	869 013	-9%	787 069	709 889	11%	823 428
Allokerat kapital	27 512	20 436	35%	28 186	-2%	27 512	20 436	35%	23 120
Avkastning på allokerat kapital, %	10,5	10,5		9,6		9,3	9,9		9,5
Medelantal anställda	2 956	2 778	6%	3 003	-2%	2 994	2 701	11%	2 781
Antal kontor	245	219	12%	245	0%	245	219	12%	241

AFFÄRSVOLYMER

	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.
Medelvolym, mdkr						
Inlåning från allmänheten						
Hushåll	44	38	16%	45	36	25%
Företag	134	104	29%	128	104	23%
Totalt	178	142	26%	173	140	24%
Utlåning till allmänheten						
Hushåll	138	121	14%	139	116	20%
Företag	351	326	8%	369	299	23%
Totalt	489	447	9%	508	415	22%

JANUARI – SEPTEMBER 2009 JÄMFÖRT MED JANUARI – SEPTEMBER 2008

Resultatutveckling

Rörelseresultatet ökade med 30% till 2 447 mnkr (1 888). Före kreditförluster förbättrades resultatet med 34% eller med 790 mnkr till 3 141 mnkr (2 351).

Intäkterna ökade med 29% eller 1 512 mnkr till 6 752 mnkr (5 240), främst till följd av ett högre räntenetto. Räntenettet ökade med 1 400 mnkr till 5 434 mnkr (4 034), varav valutakursförändringar förklarade 345 mnkr.

Avgiften till den svenska Stabilitetsfonden och den danska statsgarantin påverkade räntenettet med -95 mnkr (-) respektive -42 mnkr (0). Avgiften för den norska insättargarantin uppgick till 6 mnkr (-).

Till följd av expansion steg kostnaderna med 25% till 3 611 mnkr (2 889). Driftunderskottet i de kontor inom regionbankerna utanför Sverige, som ännu inte gick med vinst, uppgick till 324 mnkr (214).

Personalkostnaderna ökade med 413 mnkr, varav Lokalbanken i Danmark förklarar 116 mnkr och valutakurseffekter 127 mnkr. Medeltalet anställda ökade med 11% till 2 994 (2 701). Exklusive Lokalbanken, som förvärvades under fjärde kvartalet 2008, ökade medeltalet anställda med 4%.

Statliga avgifter för täckande av förluster vid avveckling av danska banker belastar kostnaderna och uppgick till 30 mnkr (0).

Kreditförlusterna uppgick till -694 mnkr (-462), vilket motsvarade en kreditförlustnivå på 0,17% (0,16).

Affärsutveckling

Medelvolymen utlåning ökade med 22% till 508 mdkr (415). Växelkursförändringar förklarar 8% av ökningen. Företagsutlåningen steg med 23% till 369 mdkr (299) medan utlåningen till hushåll ökade med 20% till 139 mdkr (116). Inlåning från allmänheten ökade med 24% och uppgick till 173 mdkr (140).

KVARTAL 3 2009 JÄMFÖRT MED KVARTAL 2 2009

Rörelseresultatet ökade med 114 mnkr till 969 mnkr, till följd av förbättrat räntenetto och högre provisioner.

Fortsatt förbättrade utlåningsmarginaler och bankens goda fundingsituation bidrog till att räntenettet ökade med 3%. Under tredje kvartalet belastades räntenettet med en kostnad på 16 mnkr för den danska statsgarantin (-2).

Valutakursförändringar påverkade räntenettet med -62 mnkr i kvartalet. Medelvolymen utlåning minskade med 5% till 489 mdkr (513), vilket till större delen förklarades av valutakursförändringar. Justerat för valutakursförändringar ökade utlåningsvolymerna i Storbritannien men minskade på övriga hemmamarknader utanför Sverige. Inlåningsvolymen steg med 2% till 178 mdkr (174), främst till följd av att företagsinlåningen ökade med 5%.

Provisionsnettot ökade med 5% till 409 mnkr (388). Nettoresultatet av finansiella poster värderade till verkligt värde minskade till 22 mnkr (36).

Kostnaderna minskade med 7% till 1 163 mnkr (1 245) och påverkades av avgifter till den danska statsgarantin med 14 mnkr (16). Expansionskostnaderna för nya kontor uppgick till 113 mnkr (118).

Kreditförlusterna uppgick till -192 mnkr (-178) och kreditförlustnivån uppgick till 0,14% (0,13).

Kontorsrörelsen i Storbritannien

RESULTATRÄKNING

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Räntenetto	263	160	64%	208	26%	638	463	38%	586
Provisionsnetto	22	22	0%	23	-4%	65	65	0%	86
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	7	10	-30%	8	-13%	25	24	4%	21
Övriga intäkter	2	2	0%	3	-33%	5	1	400%	4
Summa intäkter	294	194	52%	242	21%	733	553	33%	697
Personalkostnader	-120	-111	8%	-122	-2%	-359	-325	10%	-444
Övriga administrativa kostnader	-32	-32	0%	-34	-6%	-96	-88	9%	-125
Internt köpta och sålda tjänster	-29	-14	107%	-26	12%	-78	-48	63%	-63
Avskrivningar	-2	-4	-50%	-4	-50%	-9	-9	0%	-12
Summa kostnader	-183	-161	14%	-186	-2%	-542	-470	15%	-644
Resultat före kreditförluster	111	33	236%	56	98%	191	83	130%	53
Kreditförluster, netto	-70	1		-20	250%	-107	-57	88%	-114
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	-		0	0%	0	-		-
Rörelseresultat	41	34	21%	36	14%	84	26	223%	-61
Resultatutdelning	2	10	-80%	6	-67%	21	13	62%	35
Rörelseresultat efter resultatutdelning	43	44	-2%	42	2%	105	39	169%	-26
Medelantal anställda	504	474	6%	503	0%	499	451	11%	459
Antal kontor	62	53	17%	62	0%	62	53	17%	56

AFFÄRSVOLYMER

	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.
Medelvolymer, mn pund						
Inlåning från allmänheten						
Hushåll	318	420	-24%	301	351	-14%
Företag	1 016	854	19%	913	1 031	-11%
Totalt	1 334	1 274	5%	1 214	1 382	-12%
Utlåning till allmänheten						
Hushåll	1 057	848	25%	997	768	30%
Företag	4 461	4 065	10%	4 437	3 906	14%
Totalt	5 518	4 913	12%	5 434	4 674	16%

JANUARI – SEPTEMBER 2009 JÄMFÖRT
MED JANUARI – SEPTEMBER 2008

Resultatutveckling

Rörelseresultatet ökade till 84 mnkr (26). Resultatet före kreditförluster ökade med 108 mnkr till 191 mnkr (83), främst till följd av ett förbättrat räntenetto.

Räntenettet steg med 38% till 638 mnkr (463). Ökningen med 175 mnkr förklaras av stigande volymer samt av högre utlåningsmarginaler mot både företag och hushåll. Räntenettet belastades bland annat av avgiften till Stabilitetsfonden med 13 mnkr (0).

Kostnaderna ökade med 15% till 542 mnkr (470) till följd av fortsatt expansion av kontorsnätet. Under de senaste 12 månaderna har banken öppnat nio nya kontor och jämfört med föregående år har medelantalet anställda ökat med 11% till 499 medarbetare.

Kreditförlusterna uppgick till -107 mnkr (-57), vilket motsvarade en kreditförlustnivå på 0,23%.

Affärsutveckling

Medelvolymer utlåning steg med 16% till 5 434 mn pund (4 674), där företagsutlåningen ökade

med 14% och utlåningen till hushåll med 30%. Minskningen i inlåningsvolym förklaras helt av att vissa volymer från och med det första kvartalet ingår i Centrala Finansavdelningen. Medelvolymer inlåning i den kvarvarande affären steg med 35% till 1 214 mn pund (896).

Under tredje kvartalet rekryterades tre nya kontorschefer för kommande kontorsetableringar.

KVARTAL 3 2009 JÄMFÖRT MED KVARTAL 2 2009

Rörelseresultatet steg till 41 mnkr (36), till följd av ett högre räntenetto. Räntenettet ökade med 26% tack vare förbättrade utlåningsmarginaler, främst mot företag.

Utlåningen till allmänheten ökade med 129 mn pund och kunde helt finansieras av ökad inlåning från allmänheten, vilken växte med 179 mn pund.

Företagsutlåningen ökade med 1% till 4 461 mn pund (4 399) medan utlåningen till hushåll ökade 7% till 1 057 mn pund (990).

Kontorsrörelsen i Danmark

RESULTATRÄKNING

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Räntenetto	321	214	50%	387	-17%	999	609	64%	870
Provisionsnetto	69	40	73%	73	-5%	215	139	55%	202
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	0	-19		19	-100%	45	41	10%	19
Övriga intäkter	-1	-2	50%	1		-1	-1	0%	-1
Summa intäkter	389	233	67%	480	-19%	1 258	788	60%	1 090
Personalkostnader	-154	-99	56%	-152	1%	-460	-285	61%	-421
Övriga administrativa kostnader	-64	-33	94%	-75	-15%	-209	-98	113%	-171
Internt köpta och sålda tjänster	-43	-35	23%	-40	8%	-126	-100	26%	-146
Avskrivningar	-6	-1	500%	-5	20%	-16	-5	220%	-8
Summa kostnader	-267	-168	59%	-272	-2%	-811	-488	66%	-746
Resultat före kreditförluster	122	65	88%	208	-41%	447	300	49%	344
Kreditförluster, netto	-19	1		-49	-61%	-145	0		-31
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	-		-		0	-		-
Rörelseresultat	103	66	56%	159	-35%	302	300	1%	313
Resultatutdelning	6	0		10	-40%	16	1		3
Rörelseresultat efter resultatutdelning	109	66	65%	169	-36%	318	301	6%	316
Medelantal anställda	672	496	35%	679	-1%	681	492	38%	545
Antal kontor	54	40	35%	54	0%	54	40	35%	54

AFFÄRSVOLYMER

Medelvolymer, md dkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.
Inlåning från allmänheten						
Hushåll	8,5	5,2	63%	8,3	5,1	63%
Företag	12,6	15,8	-20%	12,9	16,1	-20%
Totalt	21,1	21,0	0%	21,2	21,2	0%
Utlåning till allmänheten						
Hushåll	18,6	15,7	18%	18,4	15,0	23%
Företag	20,7	19,1	8%	21,3	18,2	17%
Totalt	39,3	34,8	13%	39,7	33,2	20%

JANUARI – SEPTEMBER 2009 JÄMFÖRT
MED JANUARI – SEPTEMBER 2008

Resultatutveckling

Rörelseresultatet uppgick till 302 mnkr (300). Resultatet före kreditförluster ökade med 49% till 447 mnkr (300). Exklusive Lokalbanken, som förvärvades under fjärde kvartalet 2008, var ökningen 24%. Såväl intäkter som kostnader påverkades av att den svenska kronan försvagades i förhållande till den danska kronan med 14% jämfört med motsvarande period föregående år.

Räntenettet steg med 390 mnkr eller 64%. Exklusive Lokalbanken och avgiften till den danska statsgarantin och svenska Stabilitetsfonden samt valutakursändringar, var ökningen 108 mnkr eller 18%. Totala intäkter, efter ovan nämnda justeringar, ökade med 97 mnkr eller 12%.

Kostnaderna, exklusive Lokalbanken och avgift till staten för täckning av förluster vid avveckling av danska banker samt valutakursförändringar, ökade med 3%.

Kreditförlusterna uppgick till -145 mnkr (0), vilket motsvarar en kreditförlustnivå på 0,31%.

Affärsutveckling

EPSI:s undersökning av kundnöjdhet visade att Handelsbanken har de mest nöjda företagskunderna i Danmark och ligger i topp även när det gäller privatkunder. Avståndet mellan Handelsbanken och övriga banksektorn var i år större än tidigare.

Medelvolymen utlåning ökade med 20% till 39,7 md dkr (33,2). Exklusive Lokalbanken uppgick utlåningen till 36,2 md dkr, en ökning med 9% där utlåningen till hushåll ökade med 12% och till företag med 7%. Hushållsinlåningen, exklusive Lokalbanken, steg med 13%.

KVARTAL 3 2009 JÄMFÖRT MED KVARTAL 2 2009

Rörelseresultatet minskade med 56 mnkr till 103 mnkr (159), främst till följd av att räntenettet var 66 mnkr lägre. Det lägre räntenettet förklaras bland annat av valutakursförändringar och att avgiften för den danska statsgarantin var lägre under det andra kvartalet. Utlåningsmarginalerna fortsatte att förbättras.

Kreditförlustnivån sjönk till 0,12% (0,31%).

Kontorsrörelsen i Finland

RESULTATRÄKNING

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Räntenetto	265	274	-3%	257	3%	778	737	6%	1 058
Provisionsnetto	76	65	17%	69	10%	219	205	7%	259
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	-5	21		3		3	56	-95%	61
Övriga intäkter	-3	0		3		-1	-1	0%	-3
Summa intäkter	333	360	-8%	332	0%	999	997	0%	1 375
Personalkostnader	-88	-84	5%	-101	-13%	-290	-249	16%	-354
Övriga administrativa kostnader	-56	-50	12%	-56	0%	-168	-163	3%	-216
Internt köpta och sålda tjänster	-31	-37	-16%	-41	-24%	-112	-109	3%	-151
Avskrivningar	-5	-4	25%	-5	0%	-15	-10	50%	-16
Summa kostnader	-180	-175	3%	-203	-11%	-585	-531	10%	-737
Resultat före kreditförluster	153	185	-17%	129	19%	414	466	-11%	638
Kreditförluster, netto	-44	-46	-4%	-38	16%	-109	-60	82%	-140
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-	-		-		-	-		-
Rörelseresultat	109	139	-22%	91	20%	305	406	-25%	498
Resultatutdelning	7	9	-22%	13	-46%	24	20	20%	34
Rörelseresultat efter resultatutdelning	116	148	-22%	104	12%	329	426	-23%	532
Medelantal anställda	501	519	-3%	505	-1%	504	507	-1%	508
Antal kontor	45	44	2%	45	0%	45	44	2%	45

AFFÄRSVOLYMER

	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.
Medelvolymer, mn euro						
Inlåning från allmänheten						
Hushåll	1 389	1 211	15%	1 405	1 178	19%
Företag	2 387	1 028	132%	1 948	1 030	89%
Totalt	3 776	2 239	69%	3 353	2 208	52%
Utlåning till allmänheten						
Hushåll	3 060	3 055	0%	3 041	2 979	2%
Företag	7 084	7 151	-1%	7 316	6 657	10%
Totalt	10 144	10 206	-1%	10 357	9 636	7%

JANUARI – SEPTEMBER 2009 JÄMFÖRT MED JANUARI – SEPTEMBER 2008

Resultatutveckling

Rörelseresultatet minskade med 25% till 305 mnkr (406), främst till följd av ett minskat nettoresultat av finansiella poster och ökade kreditförluster. Resultatet före kreditförluster minskade med 11% till 414 mnkr (466). Intäkter och kostnader påverkades av att den svenska kronan försvagats med 14% jämfört med motsvarande period föregående år.

Räntenettet ökade med 41 mnkr eller 6% och påverkades av valutakursförändringar på 111 mnkr och avgifter till Stabilitetsfonden på 18 mnkr.

Kostnaderna ökade med 10% till -585 mnkr (-531) vilket helt förklaras av den svagare svenska kronan. Justerat för valutakursförändringar minskade kostnaderna med 3%. Antalet anställda minskade med 1%. Kreditförlusterna uppgick till -109 mnkr (-60), motsvarande en kreditförlustnivå på 0,12%.

Affärsutveckling

EPSI:s undersökning av kundnöjdhet visade att Handelsbanken har de mest nöjda kunderna även i Finland. Det gäller såväl bland privat- som företagskunder.

Medelvolymer utlåning steg med 721 mn euro medan inlåningsvolymen steg med 1 145 mn. Medelvolymer inlåning från företag ökade med 89%.

KVARTAL 3 2009 JÄMFÖRT MED KVARTAL 2 2009

Rörelseresultatet ökade med 18 mnkr, eller 20%, till 109 mnkr (91), främst till följd av lägre kostnader. Intäkter och kostnader påverkades av att den svenska kronan förstärktes med 3% jämfört med föregående kvartal.

Räntenettet i lokal valuta steg med 7%, till följd av förbättrade utlåningsmarginaler och större inlåningsvolymer. Medelvolymer utlåning till företag minskade med 3%, till följd av lägre kreditefterfrågan.

Kreditförlustnivån uppgick till 0,15%.

Kontorsrörelsen i Norge

RESULTATRÄKNING

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Räntenetto	716	569	26%	679	5%	2 040	1 574	30%	2 197
Provisionsnetto	83	81	2%	79	5%	227	251	-10%	329
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	18	27	-33%	24	-25%	66	73	-10%	95
Övriga intäkter	-4	3		-2	-100%	-5	7		7
Summa intäkter	813	680	20%	780	4%	2 328	1 905	22%	2 628
Personalkostnader	-146	-137	7%	-146	0%	-443	-393	13%	-512
Övriga administrativa kostnader	-59	-61	-3%	-74	-20%	-196	-183	7%	-257
Internt köpta och sålda tjänster	-43	-43	0%	-56	-23%	-137	-114	20%	-161
Avskrivningar	-5	-4	25%	-4	25%	-13	-12	8%	-16
Summa kostnader	-253	-245	3%	-280	-10%	-789	-702	12%	-946
Resultat före kreditförluster	560	435	29%	500	12%	1 539	1 203	28%	1 682
Kreditförluster, netto	-42	-11	282%	-40	5%	-249	-28		-117
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	-		0	0%	0	0		-
Rörelseresultat	518	424	22%	460	13%	1 290	1 175	10%	1 565
Resultatutdelning	6	13	-54%	18	-67%	48	58	-17%	112
Rörelseresultat efter resultatutdelning	524	437	20%	478	10%	1 338	1 233	9%	1 677
Medelantal anställda	623	610	2%	629	-1%	626	599	5%	605
Antal kontor	48	46	4%	48	0%	48	46	4%	48

AFFÄRSVOLYMER

Medelvolymer, md nkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.
Inlåning från allmänheten						
Hushåll	8,6	8,9	-3%	8,6	8,6	0%
Företag	32,3	33,6	-4%	33,4	35,4	-6%
Totalt	40,9	42,5	-4%	42,0	44,0	-5%
Utlåning till allmänheten						
Hushåll	50,5	46,7	8%	49,4	45,3	9%
Företag	103,0	102,4	1%	105,1	95,3	10%
Totalt	153,5	149,1	3%	154,5	140,6	10%

JANUARI – SEPTEMBER 2009 JÄMFÖRT MED JANUARI – SEPTEMBER 2008

Resultatutveckling

Rörelseresultatet ökade med 10% till 1 290 mnkr (1 175), främst till följd av ett förbättrat räntenetto. Intäkter och kostnader påverkades av att den svenska kronan försvagats med 3% jämfört med motsvarande period föregående år.

Räntenettet ökade med 466 mnkr eller 30%, vilket främst förklaras av högre utlåningsvolymer och stigande utlåningsmarginaler. Medelvolymen utlåning ökade med 10%. Kostnaden för Stabilitetsfonden var 29 mnkr (0).

Provisionsnettot minskade med 10% till 227 mnkr (251), bland annat till följd av att flera betalningstjänster från och med den 1 juli 2008 är avgiftsfria.

Kostnaderna ökade med 12% bland annat till följd av högre personalkostnader. Dessa ökade med 13%, varav 3%-enheter förklarades av valutakursförändringar. Medelantalet anställda ökade med 5% till 626 personer.

Kreditförlusterna ökade till -249 mnkr (-28) och kreditförlustnivån uppgick till 0,19%.

Affärsutveckling

EPSI:s undersökning av kundnöjdhet visade att Handelsbanken har Norges mest nöjda företagskunder. Även bland privatkunderna placerade sig banken i toppen. Avståndet mellan Handelsbanken och övriga banksektorn var i år större än tidigare.

Medelvolymen utlåning ökade med 10% och medelvolymen inlåning minskade med 5%, till följd av lägre volymer från företag.

KVARTAL 3 2009 JÄMFÖRT MED KVARTAL 2 2009

Rörelseresultatet ökade med 13% till 518 mnkr (460) – det högsta kvartalsresultatet hittills. Förbättringen förklaras dels av att intäkterna steg med 33 mnkr, dels av att övriga administrativa kostnader var 15 mnkr lägre under tredje kvartalet. Kreditförlusterna var i stort oförändrade och uppgick till -42 mnkr (-40), vilket motsvarar en kreditförlustnivå på 0,09%.

Medelvolymen utlåning till företag var 3,3 md nkr lägre än föregående kvartal, bland annat till följd av en lägre volym syndikerade krediter.

Handelsbanken International

RESULTATRÄKNING

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Räntenetto	331	295	12%	313	6%	979	651	50%	989
Provisionsnetto	159	111	43%	144	10%	430	303	42%	432
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	2	-14		-18		14	36	-61%	99
Övriga intäkter	3	2	50%	5	-40%	11	7	57%	11
Summa intäkter	495	394	26%	444	11%	1 434	997	44%	1 531
Personalkostnader	-170	-144	18%	-181	-6%	-538	-425	27%	-594
Övriga administrativa kostnader	-59	-63	-6%	-64	-8%	-186	-176	6%	-296
Internt köpta och sålda tjänster	-48	-35	37%	-55	-13%	-149	-88	69%	-154
Avskrivningar	-3	-4	-25%	-4	-25%	-11	-9	22%	-19
Summa kostnader	-280	-246	14%	-304	-8%	-884	-698	27%	-1 063
Resultat före kreditförluster	215	148	45%	140	54%	550	299	84%	468
Kreditförluster, netto	-17	-105	-84%	-39	-56%	-92	-322	-71%	-375
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	0	0%	0	0%	0	0	0%	0
Rörelseresultat	198	43	360%	101	96%	458	-23		93
Resultatutdelning	14	6	133%	14	0%	31	19	63%	40
Rörelseresultat efter resultatutdelning	212	49	333%	115	84%	489	-4		133
Medelantal anställda	656	679	-3%	686	-4%	683	655	4%	664
Antal kontor	36	36	0%	36	0%	36	36	0%	38

AFFÄRSVOLYMER

Medelvolymer, mdkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.
Inlåning från allmänheten						
Hushåll	3,3	4,5	-27%	4,4	4,4	0%
Företag	39,9	24,2	65%	36,6	20,1	82%
Totalt	43,2	28,7	51%	41,0	24,5	67%
Utlåning till allmänheten						
Hushåll	3,3	3,6	-8%	4,1	3,2	28%
Företag	74,6	68,4	9%	82,2	57,3	43%
Totalt	77,9	72,0	8%	86,3	60,5	43%

JANUARI – SEPTEMBER 2009 JÄMFÖRT
MED JANUARI – SEPTEMBER 2008

Resultatutveckling

Rörelseresultatet ökade till 458 mnkr (-23). Resultatet före kreditförluster ökade med 84%, eller 251 mnkr, till 550 mnkr (299). Intäkter och kostnader påverkades av att den svenska kronan försvagats jämfört med motsvarande period föregående år.

Räntenettet förbättrades med 328 mnkr, vilket innebar en ökning med 50% jämfört med samma period föregående år. Den ökade intjäningen beror främst på högre affärsvolymer och valutakursförändringar. Störst var ökningen i New York och Luxemburg.

De totala kostnaderna ökade med 27% eller 186 mnkr, varav 68 mnkr förklaras av valutakursförändringar. Personalkostnaderna ökade med 113 mnkr och medelantalet anställda ökade med 28 personer eller 4%.

Kreditförlusterna var lägre och uppgick till -92 mnkr (-322) vilket motsvarar en kreditförlustnivå på 0,09%.

Affärsutveckling

Handelsbanken hade 36 bankkontor och fyra representantkontor i 18 länder utanför Norden och Storbritannien.

I Handelsbanken Internationals verksamhet i Estland var utlåningsvolymen oförändrad och uppgick till drygt 2 mdkr, varav hälften utgjordes av statsrisker. I Lettland uppgick utlåningsvolymen till 5 mnkr och i Litauen till 7 mnkr.

KVARTAL 3 2009 JÄMFÖRT MED KVARTAL 2 2009

Rörelseresultatet ökade med 97 mnkr till 198 mnkr (101). Intäkterna steg med 11%, både till följd av förbättrat räntenetto och högre provisioner.

Inlåningen från företag ökade med 14% till 40 mdkr (35) medan utlåningen till företag minskade med 10% till 75 mdkr (83). Inlåningen från hushåll var lika stor som utlåningen till hushåll och uppgick till 3,3 mdkr.

Kostnaderna var 8% lägre. Kreditförlusterna uppgick till -17 mnkr (-39) och kreditförlustnivån till 0,05%.

Handelsbanken Capital Markets

Capital Markets är Handelsbankens investmentbank. Verksamheten omfattar aktie-, ränte-, råvaru- och valutahandel, strukturerade produkter, Cash Management, Corporate Finance, Debt Capital Markets samt ekonomisk- och finansiell analys. Antalet medarbetare uppgick till drygt 1 000 i sex länder.

RESULTATRÄKNING

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Räntenetto	113	138	-18%	103	10%	361	447	-19%	584
Provisionsnetto	314	227	38%	380	-17%	1 036	737	41%	1 028
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	460	830	-45%	777	-41%	2 574	624	313%	1 928
Övriga intäkter	-4	4		-1	-300%	4	10	-60%	24
Summa intäkter	883	1 199	-26%	1 259	-30%	3 975	1 818	119%	3 564
Personalkostnader	-442	-418	6%	-521	-15%	-1 385	-1 200	15%	-1 654
Övriga administrativa kostnader	-114	-124	-8%	-142	-20%	-385	-438	-12%	-581
Internt köpta och sålda tjänster	25	33	-24%	20	25%	47	65	-28%	75
Avskrivningar	-8	-5	60%	-7	14%	-23	-11	109%	-34
Summa kostnader	-539	-514	5%	-650	-17%	-1 746	-1 584	10%	-2 194
Resultat före kreditförluster	344	685	-50%	609	-44%	2 229	234		1 370
Kreditförluster, netto									
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-	-		-		-	-		-
Rörelseresultat	344	685	-50%	609	-44%	2 229	234		1 370
Resultatutdelning	-173	-79	119%	-174	-1%	-449	-257	75%	-550
Rörelseresultat efter resultatutdelning	171	606	-72%	435	-61%	1 780	-23		820
Interna intäkter	-108	2 979		66		1 271	7 576	-83%	8 391
K/I-tal, %	61,0	42,9		51,6		43,9	87,1		61,6
K/I-tal efter resultatutdelning, %	75,9	45,9		59,9		49,5	101,5		72,8
Tillgångar	301 560	514 201	-41%	309 435	-3%	301 560	514 201	-41%	630 197
Skulder	298 293	510 624	-42%	306 291	-3%	298 293	510 624	-42%	625 423
Allokerat kapital	3 267	3 577	-9%	3 144	4%	3 267	3 577	-9%	4 774
Avkastning på allokerat kapital, %	15,0	48,8		41,0		51,5	-		13,2
Medelantal anställda	1 047	1 074	-3%	1 026	2%	1 042	1 074	-3%	1 068

JANUARI – SEPTEMBER 2009 JÄMFÖRT MED JANUARI – SEPTEMBER 2008

Resultatutveckling

Rörelseresultatet ökade till 2 229 mnkr (234). Under föregående år uppstod ett negativt resultat i likviditetsportföljen på -1 056 mnkr, främst till följd av försäljningen av amerikanska kreditobligationer. Exklusive denna effekt steg rörelseresultatet med 73% eller 939 mnkr. Ökningen förklaras framför allt av ett förbättrat resultat inom ränte- och valutahandeln samt av ökade provisionsintäkter.

Intäkterna är fortfarande på en historisk hög nivå och ökade med 119% till 3 975 mnkr (1 818). Provisionsnettot ökade 41% till 1 036 mnkr och förbättringen kan hänföras till de flesta produkter och tjänster inom Capital Markets.

Kostnaderna steg med 10% till 1 746 mnkr (1 584) framför allt på grund av ökade personalkostnader. Medelantalet anställda uppgick till 1 042 (1 074).

Affärsutveckling

De aktierelaterade intäkterna var fortsatt goda men nådde inte upp till föregående års höga nivåer.

Bankens internationella ställning fortsätter att stärkas och banken rankas idag som nummer två på nordiska aktier både i USA, Storbritannien och kontinental-europa enligt Greenwich Associates.

Det råder en fortsatt låg aktivitet för köp och försäljning av företag och börsintroduktioner medan intresset för nyemissioner har ökat.

Intresset för olika finansieringslösningar var fortsatt stort. Banken genomförde 97 obligationsemmissioner,

vilket är en fördubbling jämfört med motsvarande period 2008, varav 26 genomfördes under det tredje kvartalet. Banken var också ledarbank för åtta syndikerade lån varav ett under tredje kvartalet.

Resultatet ökade markant för ränte- och valutahandeln. Framför allt under första kvartalet ledde de stora marknadsrörelserna till ett ökat behov av ränte- och valutasäkringsprodukter från kunder. Under de följande kvartalen stabiliserades både marknaden och affärsmöjligheterna.

Banken var fortsatt marknadsledande inom strukturerade produkter. Marknadsandelen av den börsnoterade nyförsäljningen av kapitalskyddade placeringar i Sverige uppgick till 25%. Försäljningen av bankens kapitalskyddade placeringar och certifikat ökade med 88% under året.

På warrant- och certifikatmarknaden bibehöll banken sin ledande position och marknadsandelen i Norden uppgick till 49% och i Sverige till 66%. Genom lanseringen av Bull & Bear-certifikat på både råvaror, aktier och sektorindex har banken ytterligare stärkt sin position på marknaden.

KVARTAL 3 2009 JÄMFÖRT MED KVARTAL 2 2009

Rörelseresultatet sjönk till 344 mnkr (609), främst till följd av ett lägre resultat i ränte- och valutahandeln. Minskningen förklaras framför allt av en lägre volatilitet i marknaden och en minskad kundaktivitet under perioden.

Kostnaderna minskade med 17% till 539 mnkr (650). Förändringen förklaras av minskade personalkostnader.

Handelsbanken Kapitalförvaltning

I segmentet ingår bankens kapitalförvaltning och Handelsbanken Liv. Kapitalförvaltningen omfattar fondförvaltning, diskretionär förvaltning och nordiska depå tjänster samt stöd till kontorsrörelsen beträffande private banking, kapitalplacering, portföljssystem och stiftelseredovisning. Handelsbanken Liv tillhandahåller förmögenhetslösningar, privat pensionssparande och avtalspensioner till privatpersoner via bankens kontorsrörelse.

RESULTATRÄKNING

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Räntenetto	27	98	-72%	38	-29%	108	295	-63%	379
Provisionsnetto	249	252	-1%	257	-3%	755	841	-10%	1 087
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	58	-130		-138		-255	-293	13%	-116
varav latent kapitaltillskott	48	-60		-134		-229	-190	-21%	-51
Riskresultat försäkring	47	55	-15%	36	31%	140	165	-15%	215
Övriga intäkter	1	11	-91%	5	-80%	7	27	-74%	28
Summa intäkter	382	286	34%	198	93%	755	1 035	-27%	1 593
Personalkostnader	-128	-127	1%	-124	3%	-376	-357	5%	-474
Övriga administrativa kostnader	-54	-51	6%	-62	-13%	-174	-286	-39%	-351
Internt köpta och sålda tjänster	-36	-35	3%	-35	3%	-121	-144	-16%	-186
Avskrivningar	-7	-5	40%	-6	17%	-20	-11	82%	-15
Summa kostnader	-225	-218	3%	-227	-1%	-691	-798	-13%	-1 026
Resultat före kreditförluster	157	68	131%	-29		64	237	-73%	567
Kreditförluster, netto									
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-	-		-		-	-		-
Rörelseresultat	157	68	131%	-29		64	237	-73%	567
Resultatutdelning	-39	-78	-50%	-29	34%	-126	-177	-29%	-234
Rörelseresultat efter resultatutdelning	118	-10		-58		-62	60		333
Interna intäkter	-198	-150	-32%	-151	-31%	-492	-574	14%	-746
K/I-tal, %	58,9	76,2		114,6		91,5	77,1		64,4
K/I-tal efter resultatutdelning, %	65,6	104,8		134,3		109,9	93,0		75,5
Tillgångar	81 636	79 208	3%	78 667	4%	81 636	79 208	3%	70 711
Skulder	76 525	75 965	1%	73 949	3%	76 525	75 965	1%	66 908
Allokerat kapital	5 112	3 243	58%	4 718	8%	5 112	3 243	58%	3 803
Avkastning på allokerat kapital, %	6,7	-		-		-	1,6		6,5
Medelantal anställda	530	563	-6%	532	0%	534	551	-3%	550

JANUARI – SEPTEMBER 2009 JÄMFÖRT MED JANUARI – SEPTEMBER 2008

Resultatutveckling

Rörelseresultatet för segmentet Handelsbanken Kapitalförvaltning sjönk med 173 mnkr till 64 mnkr (237). Handelsbanken Liv minskade sitt resultat med 169 mnkr till -50 mnkr (119). Minskningen förklaras främst av ett lägre finansiellt resultat. Totalavkastningen var negativ och uppgick till -1,20% (-5,56%) och därmed erhöll bolaget ingen avkastningsdelning (0).

Kapitalförvaltningen, exklusive Handelsbanken Liv, redovisade ett resultat som uppgick till 114 mnkr (119). I jämförelseperioden ingick en kostnad av engångs-karaktär och exklusive denna minskade rörelseresultatet med 98 mnkr. Den underliggande resultatförsämringen förklaras av att lägre förvaltningsvolymerna resulterade i minskade provisionsintäkter och ett lägre räntenetto.

Affärsutveckling

Den av Handelsbanken Kapitalförvaltning förvaltade volymen ökade med 15% till 207 mdkr (180). Totalt förvaltat kapital i koncernen uppgick till 259 mdkr (248).

Under årets nio första månader uppgick netto-sparandet i Handelsbankens fonder på den svenska marknaden till 9 mdkr (-18), vilket motsvarade en marknadsandel på 14%. Av nettoinflödet avsåg cirka 3,5 mdkr överföringar från SPPs generationsfonder till bankens nya generationsfonder.

I Handelsbanken Liv ökade det förvaltade kapitalet med 16% jämfört med motsvarande period föregående år och uppgick till 65 mdkr (56), varav fond- och depåförsäkring svarade för 38 mdkr (29).

KVARTAL 3 2009 JÄMFÖRT MED KVARTAL 2 2009

Rörelseresultatet förbättrades med 186 mnkr till 157 mnkr (-29) genom att Handelsbanken Liv ökade sitt resultat med 198 mnkr till 122 mnkr (-76). Totalavkastningen uppgick till +2,25% (-0,89%) och därmed förbättrades det finansiella resultatet med 195 mnkr.

Kapitalförvaltningen, exklusive Handelsbanken Liv, redovisade ett kvartalsresultat som minskade med 12 mnkr till 35 mnkr (47), till följd av lägre intäkter. Ökade förvaltningsprovisioner genom högre förvaltade volymer motverkades av en lägre transaktionsaktivitet inom Nordisk depåtjänst. Kostnaderna var oförändrade.

Kapitalförvaltning, exklusive Handelsbanken Liv

RESULTATRÄKNING

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Räntenetto	7	20	-65%	12	-42%	29	103	-72%	127
Provisionsnetto	170	168	1%	171	-1%	504	552	-9%	714
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	-1	-1	0%	1		0	-6	100%	-5
Övriga intäkter	0	7	-100%	4	-100%	4	14	-71%	15
Summa intäkter	176	194	-9%	188	-6%	537	663	-19%	851
Personalkostnader	-89	-94	-5%	-87	2%	-263	-255	3%	-342
Övriga administrativa kostnader	-25	-28	-11%	-33	-24%	-82	-185	-56%	-219
Internt köpta och sålda tjänster	-25	-27	-7%	-20	25%	-74	-102	-27%	-134
Avskrivningar	-2	-1	100%	-1	100%	-4	-2	100%	-3
Summa kostnader	-141	-150	-6%	-141	0%	-423	-544	-22%	-698
Resultat före kreditförluster	35	44	-20%	47	-26%	114	119	-4%	153
Kreditförluster, netto									
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-	-		-		-	-		-
Rörelseresultat	35	44	-20%	47	-26%	114	119	-4%	153
Resultatutdelning	-28	-63	-56%	-21	33%	-91	-149	-39%	-163
Rörelseresultat efter resultatutdelning	7	-19		26	-73%	23	-30		-10
Medelantal anställda	324	365	-11%	327	-1%	329	360	-9%	357

JANUARI – SEPTEMBER 2009 JÄMFÖRT MED JANUARI – SEPTEMBER 2008

Resultatet uppgick till 114 mnkr (119). I jämförelseperioden ingick en kostnad av engångskaraktär och exklusive denna minskade rörelseresultatet med 98 mnkr. Intäkterna föll med 19% till 537 mnkr (663), främst till följd av ett lägre räntenetto och att en lägre förvaltningsvolym resulterade i minskade provisionsintäkter. Genomsnittligt förvaldat fondvolym minskade med 17% till 119 mdkr (143).

Exklusive den engångskostnad som uppstod under jämförelseperioden minskade kostnaderna med 6% till 423 mnkr, bland annat genom en rationalisering av fondutbudet och minskat antal anställda.

Affärsutveckling

Bankens fondbolag förvaltare vid utgången av perioden 89 fonder (97) till ett sammanlagt värde av 137 mdkr (119). Av volymökningen på 18 mdkr svarar nettoinflöden för 7 mdkr och högre marknadsvärden för 11 mdkr.

Under årets första nio månader uppgick nettosparandet i Handelsbankens fonder på den svenska marknaden till 9 mdkr (-18), vilket motsvarade en marknadsandel på 14%. Av nettoinflödet avsåg cirka 3,5 mdkr överföringar från SPPs generationsfonder till bankens nya generationsfonder.

Banken förvaltare vid kvartalets utgång tio noterade fonder under varumärket XACT, varav sju handlas på Stockholmsbörsen och tre på Oslobörsen. Det förvaltade kapitalet i de börshandlade fonderna uppgick till 17 mdkr (11). Det senaste året var nettoflödena positiva och uppgick till 5 mdkr.

Den diskretionära förvaltningsvolymen ökade med 10% till 85 mdkr (77). Av det förvaltade kapitalet var 16 mdkr (17) placerade i Handelsbankens fonder. Under de senaste tolv månaderna uppgick nettoinflödet till 1 mdkr. Totalt i koncernen uppgick det diskretionärt förvaltade kapitalet till 106 mdkr (94).

KVARTAL 3 2009 JÄMFÖRT MED KVARTAL 2 2009

Rörelseresultatet minskade med 12 mnkr till 35 mnkr (47), till följd av lägre intäkter. Ökade förvaltningsprovisioner genom av högre förvaltade volymer motverkades av en lägre transaktionsaktivitet inom Nordisk depåttjänst.

Kostnaderna var oförändrade. Medelantalet anställda minskade med tre personer eller 1%.

Handelsbanken Liv

JANUARI – SEPTEMBER 2009 JÄMFÖRT MED JANUARI – SEPTEMBER 2008

Resultatutveckling

Resultatet minskade till -50 mnkr (119). Resultatförsämringen förklaras främst av ett lägre finansiellt resultat. Avsättning till latent kapitaltillskott uppgick till 229 mnkr (190), vilket är den främsta förklaringen till att det finansiella resultatet minskade med 83 mnkr.

Totalavkastningen uppgick till -1,20% (-5,56%).

Bolaget erhöll därmed inte någon avkastningsdelning (0).

Administrationsresultatet, som är skillnaden mellan de avgifter som tas ut på försäkringarna och bolagets faktiska kostnader, minskade till -24 mnkr (45).

Riskresultatet, som består av skillnaden mellan de avgifter som bolaget tar ut för att täcka försäkringsrisker (död, långt liv, sjuk- och olycksfall) och den faktiska kostnaden för dessa, minskade med 25 mnkr till 140 mnkr (165).

Kapitalbasen uppgick till 3 187 mnkr. Kapitalbasen ska ställas i relation till verksamhetens solvenskrav på 1 449 mnkr, vilket innebar en solvenskvot på 2,2 (1,9).

Affärsutveckling

Förvalt kapital ökade med 16% jämfört med motsvarande period föregående år och uppgick till 65 mdkr (56), varav fond- och depåförsäkring svarade för 38 mdkr (29).

Nyförsäljningen ökade med 37% och nettoflödet steg med 51%.

Premieinkomsten uppgick till 7,9 mdkr (6,6).

Försäkringsutbetalningarna uppgick till 3,2 mdkr (3,5).

Andelen nyteckning via Internet fortsatte att öka. Under året tecknades 23% av antalet nya försäkringar via Handelsbankens internetjänst.

Handelsbanken Liv, resultat och nyckeltal

mnkr	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Helår 2008
Administrationsresultat	-24	45	53
Riskresultat	140	165	215
Finansiellt resultat	-251	-168	-2
varav latent kapitaltillskott	-229	-190	-51
Övrigt	85	77	149
Rörelseresultat	-50	119	415
Totalavkastning, %	-1,20	-5,56	-1,22
Förvalt kapital, mdkr	65	56	54
varav fond- och depåförsäkring	38	29	27
Solvenskvot, per ultimo	2,2	1,9	1,3

Handelsbanken Liv, placeringstillgångar

Exponering ultimo i %	30 sep 2009	30 sep 2008	31 dec 2008
Noterade aktier	7	13	10
Räntebärande	83	75	77
Fastigheter	5	6	6
Alternativa investeringar	5	6	7
Summa	100	100	100

KVARTAL 3 2009 JÄMFÖRT MED KVARTAL 2 2009

Rörelseresultatet ökade till 122 mnkr (-76), vilket främst förklaras av en förbättrad avkastning. Totalavkastningen uppgick till +2,25% (-0,89%). Det finansiella resultatet förbättrades med 195 mnkr och uppgick till 48 mnkr (-147), främst till följd av att det latent kapitaltillskottet upplöstes med 48 mnkr (-134).

Administrationsresultatet uppgick till -7 mnkr (-5) medan riskresultatet förbättrades till 47 mnkr (36). Rörelseposten Övrigt uppgick till 34 mnkr (40).

Vid kvartalets utgång var 7% av kapitalet placerat i noterade aktier, att jämföra med 14% vid början av kvartalet.

Förvalt kapital ökade med 8% jämfört med föregående kvartal och uppgick till 65 mdkr (60), varav fond- och depåförsäkring svarade för 38 mdkr (34). Premieinkomsten uppgick till 2,3 mdkr (3,2).

Försäkringsutbetalningarna uppgick till 1,0 mdkr (1,1).

ÖVRIGT

Verksamheter som inte ingår i segmentsredovisningen inkluderas under Övrigt. Här ingår finansförvaltning samt Centrala huvudkontorets stabsavdelningar. Vidare ingår realisationsresultat, utdelningar samt intäkter och kostnader som inte kan hänföras till något specifikt segment.

RESULTATRÄKNING

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Räntenetto	249	-263		205	21%	522	-650		-835
Provisionsnetto	-34	47		13		-17	59		97
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	-303	10		-364	17%	-914	113		838
Andelar i intresseföretags resultat	4	21	-81%	1	300%	8	74	-89%	79
Övriga intäkter	5	27	-81%	130	-96%	155	397	-61%	424
Summa intäkter	-79	-158	50%	-15	-427%	-246	-7		603
Personalkostnader	-544	-337	61%	-535	2%	-1 597	-1 070	49%	-1 456
Övriga administrativa kostnader	-403	-356	13%	-415	-3%	-1 225	-1 168	5%	-1 614
Internt köpta och sålda tjänster	833	720	16%	847	-2%	2 519	2 233	13%	3 035
Avskrivningar	-86	-55	56%	-60	43%	-207	-175	18%	-220
Summa kostnader	-200	-28		-163	23%	-510	-180	183%	-255
Resultat före kreditförluster	-279	-186	-50%	-178	-57%	-756	-187	-304%	348
Kreditförluster, netto									
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	1	-1		0		1	271	-100%	271
Rörelseresultat	-278	-187	-49%	-178	-56%	-755	84		619
Resultatutdelning	0	0	0%	0	0%	0	0	0%	1
Rörelseresultat efter resultatutdelning	-278	-187	-49%	-178	-56%	-755	84		620
Interna intäkter	2 244	2 013	11%	2 091	7%	6 657	6 372	4%	9 035
Medelantal anställda	1 794	1 748	3%	1 798	0%	1 790	1 755	2%	1 749

JANUARI – SEPTEMBER 2009 JÄMFÖRT MED JANUARI – SEPTEMBER 2008

Rörelseresultatet minskade med 839 mnkr, främst till följd av avsättning till vinstandelsstiftelsen Oktogonen på -489 mnkr (-7) samt på den realisationsvinst vid försäljningen av fastigheten Styrpinnen på 272 mnkr som påverkade jämförelseperioden positivt.

KVARTAL 3 2009 JÄMFÖRT MED KVARTAL 2 2009

Rörelseresultatet uppgick till -278 mnkr (-178). Minskningen på 100 mnkr förklaras främst av de utdelningsintäkter som ingick i jämförelsekvartalet.

Handelsbankskoncernen

KONCERNEN - NYCKELTAL

	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Kv 2 2009	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Helår 2008
Avkastning på eget kapital total verksamhet, efter aktuell skatt *	12,0%	15,4%	12,4%	12,8%	13,7%	16,2%
Avkastning på eget kapital total verksamhet, efter schablonskatt *	11,8%	15,1%	12,5%	12,8%	13,4%	15,0%
Avkastning på eget kapital kvarvarande verksamhet, efter aktuell skatt *	11,9%	15,1%	12,4%	12,7%	13,4%	16,0%
Avkastning på eget kapital kvarvarande verksamhet, efter schablonskatt *	11,8%	14,8%	12,5%	12,8%	13,1%	14,7%
K/I-tal total verksamhet	48,5%	43,7%	46,7%	46,4%	47,0%	44,1%
K/I-tal total verksamhet, inkl kreditförluster	59,3%	46,9%	58,1%	57,3%	51,4%	49,4%
K/I-tal kvarvarande verksamhet	46,9%	44,0%	46,7%	45,8%	47,3%	44,3%
K/I-tal kvarvarande verksamhet, inkl kreditförluster	58,1%	47,2%	58,1%	56,9%	51,7%	49,6%
Resultat per aktie, total verksamhet, kr	3,91	4,51	4,06	12,40	12,16	19,46
efter utspädning	3,83	4,44	3,96	12,07	12,12	19,31
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet, kr	3,89	4,43	4,06	12,36	11,93	19,16
efter utspädning	3,81	4,36	3,96	12,04	11,89	19,02
Resultat per aktie, avvecklad verksamhet, kr	0,02	0,08	0,00	0,04	0,23	0,30
efter utspädning	0,02	0,08	0,00	0,03	0,23	0,29
Utdelning, kr						7,00
Justerat eget kapital per aktie, kr **	128,45	114,20	124,28	128,45	114,20	120,64
Genomsnittligt antal utestående aktier	623 357 100	623 469 462	623 054 226	623 469 462	622 834 417	623 288 912
Kapitaltäckningsgrad enligt Basel II ***	18,8%	15,0%	-	18,8%	15,0%	-
Kapitaltäckningsgrad enligt Basel II ****	19,1%	15,2%	18,4%	19,1%	15,2%	16,0%
Primärkapitalrelation enligt Basel II ***	13,3%	9,8%	-	13,3%	9,8%	-
Primärkapitalrelation enligt Basel II ****	13,5%	10,0%	12,6%	13,5%	10,0%	10,5%
Kapitalbas i förhållande till kapitalkrav Basel II ****	238%	190%	230%	238%	190%	200%
Medelantal anställda, kvarvarande verksamhet	10 912	11 019	10 800	10 881	10 778	10 833
Antal kontor i Sverige	461	461	461	461	461	461
Antal kontor utanför Sverige	245	219	245	245	219	241

* Vid beräkning av avkastning på eget kapital justeras eget kapital för påverkan av orealiserade värdeförändringar på finansiella tillgångar klassificerade som "Tillgängliga för försäljning" samt för kassaflödessäkringar.

** Vid beräkning av eget kapital per aktie justeras eget kapital för påverkan av kassaflödessäkringar.

*** Exklusive under kvartalet upparbetade vinstmedel då delårsrapporten ej är granskad av revisorer

**** Inklusive under kvartalet upparbetade vinstmedel.

RESULTATRÄKNING - KONCERNEN

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Ränteintäkter	11 351	22 754	-50%	13 160	-14%	40 728	61 376	-34%	83 355
Räntekostnader	-5 741	-17 898	-68%	-7 522	-24%	-24 087	-47 627	-49%	-64 132
Räntenetto	5 610	4 856	16%	5 638	0%	16 641	13 749	21%	19 223
Provisionsnetto Not 1	1 803	1 656	9%	1 856	-3%	5 398	5 101	6%	6 795
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde Not 2	278	483	-42%	541	-49%	1 960	940	109%	3 169
Riskresultat försäkring	47	55	-15%	36	31%	140	165	-15%	215
Övriga utdelningsintäkter	2	8	-75%	124	-98%	137	224	-39%	225
Andelar i intresseföretags resultat	4	21	-81%	1	300%	8	74	-89%	79
Övriga intäkter	18	45	-60%	24	-25%	84	125	-33%	184
Summa intäkter	7 762	7 124	9%	8 220	-6%	24 368	20 378	20%	29 890
Personalkostnader	-2 451	-2 015	22%	-2 539	-3%	-7 432	-5 944	25%	-8 114
Övriga administrativa kostnader Not 3	-1 046	-1 011	3%	-1 178	-11%	-3 346	-3 379	-1%	-4 688
Av- och nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar	-145	-107	36%	-119	22%	-384	-306	25%	-427
Summa kostnader	-3 642	-3 133	16%	-3 836	-5%	-11 162	-9 629	16%	-13 229
Resultat före kreditförluster	4 120	3 991	3%	4 384	-6%	13 206	10 749	23%	16 661
Kreditförluster, netto Not 4	-866	-231	275%	-939	-8%	-2 701	-909	197%	-1 605
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	1	-2		0		1	270	-100%	270
Rörelseresultat	3 255	3 758	-13%	3 445	-6%	10 506	10 110	4%	15 326
Skatter	-829	-999	-17%	-916	-9%	-2 797	-2 677	4%	-3 382
Periodens resultat från kvarvarande verksamhet	2 426	2 759	-12%	2 529	-4%	7 709	7 433	4%	11 944
Periodens resultat från avvecklad verksamhet, efter skatt Not 14	8	51	-84%	0		19	143	-87%	187
Periodens resultat	2 434	2 810	-13%	2 529	-4%	7 728	7 576	2%	12 131
Varav tillhör									
Stamaktieägare	2 434	2 810	-13%	2 529	-4%	7 728	7 576	2%	12 131
Minoritet	0	-		0	0%	0	-		0

RESULTAT PER AKTIE

	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet, kr efter utspädning	3,89	4,43	-12%	4,06	-4%	12,36	11,93	4%	19,16
	3,81	4,36	-13%	3,96	-4%	12,04	11,89	1%	19,02
Resultat per aktie, avvecklad verksamhet, kr efter utspädning	0,02	0,08	-75%	0,00		0,04	0,23	-83%	0,30
	0,02	0,08	-75%	0,00		0,03	0,23	-87%	0,29
Resultat per aktie, total verksamhet, kr efter utspädning	3,91	4,51	-13%	4,06	-4%	12,40	12,16	2%	19,46
	3,83	4,44	-14%	3,96	-3%	12,07	12,12	0%	19,31

KONCERNENS TOTALRESULTAT

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Periodens resultat	2 434	2 810	-13%	2 529	-4%	7 728	7 576	2%	12 131
Övrigt totalresultat									
Kassaflödessäkringar	31	-58		147	-79%	-68	3		-535
Instrument tillgängliga för försäljning	1 465	-1 770		1 513	-3%	2 702	-3 665		-5 139
Periodens omräkningsdifferens	-776	257		-217	-258%	-402	138		606
Skatt hänförlig till övrigt totalresultat	-531	514		-383	-39%	-774	1 029		1 628
Summa övrigt totalresultat	189	-1 057		1 060	-82%	1 458	-2 495		-3 440
Periodens totalresultat	2 623	1 753	50%	3 589	-27%	9 186	5 081	81%	8 691
Periodens totalresultat hänförligt till									
Stamaktieägare	2 623	1 753	50%	3 589	-27%	9 186	5 081	81%	8 691
Minoritet	0	-		0	0%	0	-		0

KONCERNENS UTVECKLING PER KVARTAL

mnkr	Kv 3 2009	Kv 2 2009	Kv 1 2009	Kv 4 2008	Kv 3 2008
Ränteutäkter	11 351	13 160	16 217	21 979	22 754
Räntekostnader	-5 741	-7 522	-10 824	-16 505	-17 898
Räntenetto	5 610	5 638	5 393	5 474	4 856
Provisionsnetto	1 803	1 856	1 739	1 694	1 656
Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	278	541	1 141	2 229	483
Riskresultat försäkring	47	36	57	50	55
Övriga utdelningsintäkter	2	124	11	1	8
Andelar i intresseföretags resultat	4	1	3	5	21
Övriga intäkter	18	24	42	59	45
Summa intäkter	7 762	8 220	8 386	9 512	7 124
Personalkostnader	-2 451	-2 539	-2 442	-2 170	-2 015
Övriga administrativa kostnader	-1 046	-1 178	-1 122	-1 309	-1 011
Av- och nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar	-145	-119	-120	-121	-107
Summa kostnader	-3 642	-3 836	-3 684	-3 600	-3 133
Resultat före kreditförluster	4 120	4 384	4 702	5 912	3 991
Kreditförluster, netto	-866	-939	-896	-696	-231
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	1	0	0	0	-2
Rörelseresultat	3 255	3 445	3 806	5 216	3 758
Skatter	-829	-916	-1 052	-705	-999
Periodens resultat från kvarvarande verksamhet	2 426	2 529	2 754	4 511	2 759
Periodens resultat från avvecklad verksamhet, efter skatt	8	0	11	44	51
Periodens resultat	2 434	2 529	2 765	4 555	2 810
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet, kr efter utspädning	3,89	4,06	4,42	7,24	4,43
Resultat per aktie, avvecklad verksamhet, kr efter utspädning	0,02	0,00	0,01	0,07	0,08
Resultat per aktie, total verksamhet, kr efter utspädning	3,91	4,06	4,43	7,31	4,51
	3,83	3,96	4,29	7,16	4,44

BALANSRÄKNING - KONCERNEN

mnkr	30 sep 2009	30 jun 2009	31 mar 2009	31 dec 2008	30 sep 2008
Tillgångar					
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	98 266	73 004	58 818	66 894	7 077
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	91 184	33 326	152 036	84 781	34 842
Utlåning till kreditinstitut	153 809	221 289	198 460	164 981	174 299
Utlåning till allmänheten	Not 5	1 476 030	1 498 730	1 481 475	1 428 618
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring	2 831	2 134	442	144	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	84 148	81 442	90 343	81 497	98 366
Aktier och andelar	18 284	16 059	17 421	15 689	21 172
Andelar i intresseföretag	79	108	86	84	506
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	43 327	38 311	31 644	31 552	34 087
Derivatinstrument	Not 8	117 022	130 133	192 239	110 804
Återförsäkringstillgångar	17	17	17	13	16
Immateriella tillgångar	Not 7	7 252	7 433	7 057	6 435
Fastigheter och inventarier	3 358	3 412	3 420	3 416	3 202
Aktuella skattefordringar	220	899	1 416	1 100	46
Uppskjutna skattefordringar	388	436	403	405	59
Pensionstillgångar netto	4 925	4 817	4 736	4 646	4 944
Tillgångar som innehas för försäljning	781	-	-	-	-
Övriga tillgångar	39 087	37 711	19 516	12 937	29 869
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	6 748	5 956	9 030	9 874	9 745
Summa tillgångar	2 147 756	2 155 217	2 275 281	2 158 784	1 964 087
Skulder och eget kapital					
Skulder till kreditinstitut	199 211	208 649	365 750	319 113	323 554
In- och upplåning från allmänheten	605 667	566 266	566 054	543 760	508 152
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	43 374	38 398	31 744	31 654	34 172
Emitterade värdepapper	963 199	1 006 473	907 731	895 709	828 580
Derivatinstrument	Not 8	119 368	117 240	169 640	88 032
Övriga tradingskulder	30 076	24 275	20 666	17 580	20 000
Försäkringsskulder	906	967	1 556	865	881
Aktuella skatteskulder	99	194	307	115	176
Uppskjutna skatteskulder	8 171	8 079	7 995	7 933	7 059
Avsättningar	339	380	453	379	265
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	352	-	-	-	-
Övriga skulder	20 383	25 484	53 406	15 951	6 856
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18 312	18 794	20 706	19 688	20 405
Efterställda skulder	58 520	62 856	62 770	61 434	54 603
Summa skulder	2 067 977	2 078 055	2 197 347	2 083 821	1 892 735
Minoritetsintresse	1	1	1	1	0
Aktiekapital	2 899	2 899	2 899	2 899	2 899
Reserver	-888	-1 077	-2 137	-2 346	-1 401
Balanserad vinst	70 039	70 045	74 406	62 278	62 278
Periodens resultat	7 728	5 294	2 765	12 131	7 576
Summa eget kapital	79 779	77 162	77 934	74 963	71 352
Summa skulder och eget kapital	2 147 756	2 155 217	2 275 281	2 158 784	1 964 087

FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL, KONCERNEN

Jan - sep 2009 Mnkr	Aktie- kapital	Säkrings- reserv	Verkligt värde- reserv	Omräknings- reserv	Balanserade vinstmedel	Minoritet	Totalt
Ingående eget kapital 2009	2 899	-252	-3 152	1 058	74 409	1	74 963
Periodens totalresultat		-50	1 914	-406	7 728	0	9 186
Utdelning					-4 364		-4 364
Innehav av egna aktier i handelslager					-6		-6
Eget kapital	2 899	-302	-1 238	652	77 767	1	79 779

Jan - sep 2008 Mnkr	Aktie- kapital	Säkrings- reserv	Verkligt värde- reserv	Omräknings- reserv	Balanserade vinstmedel	Minoritet	Totalt
Ingående eget kapital 2008	2 890	139	547	408	70 507	0	74 491
Periodens totalresultat		2	-2 644	147	7 576	-	5 081
Utdelning					-8 417		-8 417
Innehav av egna aktier i handelslager					13		13
Optionsandel av konvertibelt förlagslån					184		184
Nedsättning aktiekapital genom indragning	-22				22		-
Fondemission	31				-31		-
Eget kapital	2 899	141	-2 097	555	69 854	0	71 352

KASSAFLÖDESANALYS I SAMMANDRAG, KONCERNEN

mnkr	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Helår 2008
Kassaflöde från löpande verksamhet	47 183	1 734	50 843
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-740	-1 105	-1 120
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-4 720	-7 136	-4 910
Periodens kassaflöde	41 723	-6 507	44 813
Likvida medel vid periodens början	66 894	13 590	13 590
Periodens kassaflöde	41 723	-6 507	44 813
Kursdifferens i likvida medel	-10 351	-6	8 491
Likvida medel vid periodens slut	98 266	7 077	66 894

REDOVISNINGSPRINCIPER

Uppgifter för koncernen presenteras i enlighet med i IAS 34. Innehållet i delårsrapporten följer därutöver kraven i lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:25 om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Från och med räkenskapsåret 2009 har följande två regelverksförändringar haft genomslag på de finansiella rapporterna:

- Nya bestämmelser i IAS 1 har påverkat presentationen av koncernens och moderbolagets finansiella rapporter på så sätt att sådana förändringar i eget kapital som inte härrör från transaktioner med ägare presenteras i en separat redogörelse över övrigt totalresultat. Utöver posten Periodens totalresultat omfattar därmed redogörelsen över förändringar i eget kapital endast sådana ändringar som härrör från transaktioner med ägare.
- Tillämpningen av IFRS 8 Rörelsesegment innebär att nya principer för redovisningen av affärssegment har genomförts. Enligt IFRS 8 presenteras segmentinformationen utifrån samma principer som används för den interna rapporteringen till

centrala och styrande funktioner. För Handelsbankskoncernen innebär detta bland annat att segmentens intäkter presenteras före den interna resultatallokering som sker på produktiv nivå och att resultatallokeringen för respektive segment redovisas efter rörelseresultatet på egen rad i resultaträkningen. Därutöver redovisas intäkter och kostnader för internt utförda tjänster enligt självkostnadsprincipen netto på egen rad i segmentinformationen. I övrigt har övergången till IFRS 8 endast inneburit ett antal mindre förändringar i presentationen av segmentens resultat.

I allt övrigt har koncernens och moderbolagets delårsrapport upprättats i enlighet med samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som tillämpades i årsredovisningen 2008. Ingen av de övriga förändringar i standarder eller nya tolkningsmeddelanden som trätt i kraft under perioden har inverkat materiellt på moderbolagets eller koncernens finansiella rapporter.

Denna rapport har inte varit föremål för granskning av Handelsbankens revisorer.

Noter

Not 1 Provisionsnetto

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Courtage och övriga värdepappersprovisioner	422	343	23%	504	-16%	1 371	1 223	12%	1 676
Fonder och depå	398	376	6%	359	11%	1 105	1 242	-11%	1 559
Rådgivning	13	58	-78%	58	-78%	122	143	-15%	192
Försäkring	131	125	5%	132	-1%	394	398	-1%	520
Betalningar	608	586	4%	584	4%	1 777	1 693	5%	2 257
Ut- och inlåning	296	238	24%	269	10%	816	646	26%	894
Garantier	137	106	29%	134	2%	405	306	32%	430
Övrigt	140	127	10%	131	7%	365	376	-3%	502
Provisionsintäkter	2 145	1 959	9%	2 171	-1%	6 355	6 027	5%	8 030
Värdepappersprovisioner	-51	-58	-12%	-51	0%	-161	-198	-19%	-258
Betalningsprovisioner	-249	-230	8%	-242	3%	-710	-675	5%	-907
Övriga provisionskostnader	-42	-15	180%	-22	91%	-86	-53	62%	-70
Provisionskostnader	-342	-303	13%	-315	9%	-957	-926	3%	-1 235
Provisionsnetto	1 803	1 656	9%	1 856	-3%	5 398	5 101	6%	6 795

Not 2 Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Tillgängligt för försäljning, realiserat	12	-3		17	-29%	53	-494		171
Säkringsredovisning									
Säkring av verkligt värde	-83	-142	42%	-28	-196%	-97	3		-443
Ineffektivitet i säkringar	4	1	300%	-2		-6	1		-26
Överfört från eget kapital avseende kassafödessäkringar	0	-		0	0%	-19	14		15
Instrument klassificerade att värderas till verkligt värde	212	322	-34%	-289		146	-127		1 150
Lånefordringar till upplupet anskaffningsvärde	140	-20		108	30%	375	-1		41
Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	-121	15		-170	29%	-528	46		17
Vinst/förlust på dekomponerade försäkringskontrakt	48	-60		-134		-229	-190	-21%	-51
Trading / Övrigt	66	370	-82%	1 039	-94%	2 265	1 688	34%	2 295
Summa	278	483	-42%	541	-49%	1 960	940	109%	3 169

Fördelningen av beloppen på olika rader är något justerad i jämförelse med tidigare publicerade uppgifter. Nettoresultatet är oförändrat.

Nettoresultat av finansiella poster värderade till verkligt värde visar orealiserade och realiserade värdeförändringar avseende poster vars värde helt eller delvis är beroende av marknadsvärdeförändringar.

"Tillgängligt för försäljning, realiserat" motsvaras av realiserat resultat från avyttringar av finansiella tillgångar klassificerade som tillgängliga för försäljning.

I posten "Säkring av verkligt värde" ingår nettoresultatet av orealiserade och realiserade marknadsvärdeförändringar på finansiella tillgångar och skulder som ingår i säkringspaket. Ränteintäkter och räntekostnader avseende dessa instrument redovisas i räntenettet. I posten "Ineffektivitet i säkringar" redovisas ineffektiva delar av kassafödessäkringar samt säkringar av nettoinvesteringar i utländska enheter.

"Instrument klassificerade att värderas till verkligt värde" avser orealiserade och realiserade värdeförändringar på sådana instrument

som vid första redovisningstillfället klassificerats att värderas till verkligt värde över resultaträkningen. Ränteintäkter avseende dessa instrument redovisas i räntenettet.

"Lånefordringar till upplupet anskaffningsvärde" består av realisationsresultat som uppstår vid förtidsinlöst utlåning.

"Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde" innehåller realisationsresultat som genereras vid återköp av egna emitterade värdepapper.

"Vinst/förlust på dekomponerade försäkringskontrakt" motsvaras av det resultat som har uppkommit vid omvärdering av den finansiella delen av skulden till försäkringstagarna.

Posten "Trading/övrigt" innehåller orealiserade och realiserade marknadsvärdeförändringar samt räntor avseende finansiella tillgångar och skulder som innehas för handelsändamål.

Not 3 Övriga administrativa kostnader

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Fastigheter och lokaler	-255	-250	2%	-276	-8%	-791	-738	7%	-1 028
Externa datakostnader	-287	-294	-2%	-337	-15%	-954	-961	-1%	-1 309
Kommunikation	-96	-95	1%	-99	-3%	-303	-309	-2%	-414
Resor och marknadsföring	-68	-63	8%	-99	-31%	-251	-269	-7%	-394
Köpta tjänster	-178	-160	11%	-216	-18%	-593	-559	6%	-771
Materialanskaffning	-80	-51	57%	-68	18%	-207	-175	18%	-235
Andra kostnader	-82	-98	-16%	-83	-1%	-247	-368	-33%	-537
Övriga administrativa kostnader	-1 046	-1 011	3%	-1 178	-11%	-3 346	-3 379	-1%	-4 688

Not 4 Kreditförluster, osäkra fordringar och övertagna pantar

Kreditförluster

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Specifik reservering för individuellt värderade fordringar									
Periodens reservering	-783	-217	261%	-912	-14%	-2 606	-1 026	154%	-1 262
Återfört från tidigare gjorda reserveringar	157	27	481%	85	85%	287	139	106%	189
Summa	-626	-190	229%	-827	-24%	-2 319	-887	161%	-1 073
Gruppvis reservering									
Periodens reservering för individuellt värderade fordringar	1	-34		6	-83%	39	-112		-189
Periodens reservering för homogena lånefordringar	-18	-14	29%	-22	-18%	-72	-40	80%	-69
Summa	-17	-48	-65%	-16	6%	-33	-152	-78%	-258
Reservering för off-balance poster									
Avsättningar för garantiätaganden	-12	-71	-83%	2		-42	-71	-41%	-95
Återfört från tidigare gjorda reserveringar	-	-		-		-	-		-
Infriade garantier	-	-		-		-	-		-
Summa	-12	-71	-83%	2		-42	-71	-41%	-95
Bortskrivningar									
Periodens konstaterade kreditförluster	-264	-70	277%	-172	53%	-550	-317	74%	-963
Utnyttjad andel av tidigare reserveringar	43	60	-28%	35	23%	134	280	-52%	495
Återvinningar	10	88	-89%	39	-74%	109	238	-54%	289
Summa	-211	78		-98	115%	-307	201		-179
Kreditförluster, netto	-866	-231	275%	-939	-8%	-2 701	-909	197%	-1 605

Osäkra fordringar

I osäkra fordringar ingår alla fordringar för vilka samtliga kontrakterade kassaflöden sannolikt inte kommer att fullföljas. Varje fordran som ger upphov till en specifik reservering ingår i sin helhet i osäkra fordringar, även det belopp som täcks av säkerheter. Det medför att även reserveringsgrad osäkra fordringar anges utan att hänsyn tas till erhållna säkerheter. Detta nyckeltal kan följaktligen variera betydligt mellan kvartalen trots att reserveringsprinciperna är oförändrade.

mnkr	30 sep 2009	30 jun 2009	31 mar 2009	31 dec 2008	30 sep 2008
Osäkra lånefordringar	8 546	8 711	7 479	5 367	4 801
Specifika reserveringar för individuellt värderade lånefordringar	-4 188	-3 684	-2 909	-2 102	-2 097
Reserveringar för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde	-203	-192	-172	-161	-136
Gruppvisa reserveringar för individuellt värderade lånefordringar	-445	-450	-461	-482	-405
Osäkra fordringar, netto	3 710	4 385	3 937	2 622	2 163
Total reserveringsgrad för osäkra fordringar	56,6%	49,7%	47,4%	51,1%	55,0%
Andel osäkra fordringar, %	0,24%	0,28%	0,24%	0,17%	0,14%
Reserveringsgrad exkl gruppvisa reserveringar	51,4%	44,5%	41,2%	42,2%	46,5%
Kreditförlustnivå i % av utlåning, ackumulerat	0,23%	0,23%	0,23%	0,11%	0,09%
Oreglerade fordringar som inte är osäkra	2 256	2 262	2 243	1 709	1 583

Osäkra och/eller oreglerade krediter, sektor- och branschfördelade

	Osäkra fordringar				Oreglerade fordringar som inte är osäkra
	Brutto	Reserver	Netto*	varav oreglerade	
Privatpersoner	1 107	-572	535	509	1 330
Bostadsrättsföreningar	50	-23	27	19	63
Fastighetsförvaltning	1 449	-449	1 000	468	313
Tillverkningsindustri	2 825	-2 052	773	711	124
Handel	508	-243	265	101	72
Hotell- och restaurangverksamhet	14	-6	8	5	11
Övrig transport och kommunikation	86	-57	29	25	12
Byggnadsverksamhet	267	-100	167	143	172
Elektricitet, gas och vatten	-	-	-	-	1
Jordbruk, jakt och skogsbruk	21	-9	12	9	2
Övrig serviceverksamhet	57	-34	23	23	13
Holding-, investment- och försäkringsbolag, fonder m.m.	1 205	-291	914	1	40
Övrig företagsutlåning	957	-555	402	379	103
Summa	8 546	-4 391	4 155	2 393	2 256

* Bokfört värde efter beaktande av specifika reserveringar

Övertagna panter

mnkr	30 sep 2009	30 jun 2009	31 mar 2009	31 dec 2008	30 sep 2008
Byggnader och mark	40	42	42	33	30
Aktier och andra andelar	1	1	1	1	1
Övrigt	49	52	38	24	18
Summa övertagna panter	90	95	81	58	49

Not 5 Utlåning till allmänheten

mnkr	30 sep 2009	30 jun 2009	31 mar 2009	31 dec 2008	30 sep 2008
Utlåning i svenska kronor					
- till hushåll	498 719	488 965	478 909	474 781	469 424
- till företag m fl *	453 170	447 928	465 128	456 277	448 400
Totalt	951 889	936 893	944 037	931 058	917 824
Utlåning i utländsk valuta					
- till hushåll	138 266	141 447	139 511	133 396	126 273
- till företag m fl *	390 708	424 713	438 495	419 762	387 227
Totalt	528 974	566 160	578 006	553 158	513 500
Reserv för sannolika kreditförluster	-4 833	-4 323	-3 538	-2 741	-2 706
Summa utlåning till allmänheten	1 476 030	1 498 730	1 518 505	1 481 475	1 428 618
* Varav Riksgälden	2 433	1 470	1 384	5 523	1 137
* Varav omvända repor	12 722	3 835	14 238	4 781	4 367

Utlåning till allmänheten, sektor- och branschfördelad

mnkr	30 september 2009			31 dec 2008
	Utlåning före beaktande av reserveringar	Reserveringar för sannolika kreditförluster	Utlåning efter beaktande av reserveringar	Utlåning efter beaktande av reserveringar
Privatpersoner	606 635	-572	606 063	574 541
<i>varav hypotekslån</i>	461 157	-14	461 143	433 881
<i>varav övriga lån säkerställda i bostad</i>	80 557	-33	80 524	76 939
<i>varav övriga lån privatpersoner</i>	64 921	-525	64 396	63 721
Bostadsrättsföreningar	99 352	-23	99 329	92 151
Fastighetsförvaltning	345 818	-449	345 369	342 834
Tillverkningsindustri	68 787	-2 052	66 735	69 465
Handel	43 723	-243	43 480	40 173
Hotell- och restaurangverksamhet	7 729	-6	7 723	5 622
Shipping, person- och godstransport till sjöss	16 912	-	16 912	13 385
Övrig transport och kommunikation	34 710	-57	34 653	23 284
Byggnadsverksamhet	15 130	-100	15 030	13 546
Elektricitet, gas och vatten	22 665	0	22 665	21 439
Jordbruk, jakt och skogsbruk	4 665	-9	4 656	6 432
Övrig serviceverksamhet	17 746	-34	17 712	16 686
Holdings-, investment-, försäkringsbolag, fonder m.m.	117 775	-291	117 484	122 673
Stat och kommun	16 760	-	16 760	16 638
Övrig företagsutlåning	62 456	-552	61 904	123 088
Summa utlåning till allmänheten, före beaktande av gruppvis reservering	1 480 863	-4 388	1 476 475	1 481 957
Gruppvis reservering			-445	-482
Summa utlåning till allmänheten			1 476 030	1 481 475

Kreditriskexponering

mnkr	30 sep 2009	30 jun 2009	31 mar 2009	31 dec 2008	30 sep 2008
Utlåning till allmänheten	1 476 030	1 498 730	1 518 505	1 481 475	1 428 618
<i>varav omvända repor</i>	12 722	3 835	14 238	4 781	4 367
Utlåning till kreditinstitut	153 809	221 289	198 460	164 981	174 299
<i>varav omvända repor</i>	64 864	62 763	78 099	48 870	73 934
Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	152 360	168 335	156 806	125 534	135 150
Kreditlöften	213 962	216 776	215 801	246 281	262 992
Certifikatprogram	23 976	27 631	30 062	25 469	29 634
Övriga åtaganden	1 264	1 086	1 316	249	99
Garantiförbindelser, krediter	30 538	26 119	27 140	26 907	22 906
Garantiförbindelser, övrigt	46 105	47 623	50 309	51 656	49 176
Dokumentkrediter	46 650	53 490	58 962	56 647	65 401
Derivat *	117 022	130 133	161 841	192 239	110 804
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	91 184	33 326	152 036	84 781	34 842
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	84 148	81 442	90 343	81 497	98 366
Totalt	2 437 048	2 505 980	2 661 581	2 537 716	2 412 287

* Avser den totala summan av positiva marknadsvärden

Specifikation av Utlåning till allmänheten – Fastighetsförvaltning

mnkr	30 september 2009			31 dec 2008
	Utlåning före beaktande av reserveringar	Reserveringar för sannolika kreditförluster	Utlåning efter beaktande av reserveringar	Utlåning efter beaktande av reserveringar
Utlåning i Sverige				
Statligt ägda fastighetsbolag	6 851	-	6 851	8 451
Kommunalt ägda fastighetsbolag	17 945	-	17 945	18 596
Bostadsfastighetsbolag	56 826	-82	56 744	56 982
Övrig fastighetsförvaltning	121 689	-135	121 554	125 068
Summa utlåning i Sverige	203 311	-217	203 094	209 097
Utlåning utanför Sverige				
Danmark	5 378	-59	5 319	5 635
Finland	21 077	-	21 077	22 247
Norge	66 939	-72	66 867	60 352
Storbritannien	39 899	-101	39 798	34 332
Övriga länder	9 214	-	9 214	11 171
Summa utlåning utanför Sverige	142 507	-232	142 275	133 737
Total utlåning – Fastighetsförvaltning	345 818	-449	345 369	342 834

Not 6 Kapitalbas och kapitalkrav i den finansiella företagsgruppen

Kvantitativ information som lämnas i detta avsnitt följer Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om offentliggörande av information om kapitaltäckning och riskhantering. Uppgifter som redovisas i detta avsnitt avser minimikapitalkraven enligt Pelare 1 i de nya kapitaltäckningsreglerna, Basel II.

Kapitalbas

mnkr	30 sep 2009	30 jun 2009	31 mar 2009	31 dec 2008	30 sep 2008
Primärt kapital					
Eget kapital *	75 344		70 685		65 600
Eget kapital **	76 531	75 084	72 468	70 488	67 060
Primärkapitaltillskott *	14 770		14 833		9 224
Primärkapitaltillskott **	14 770	15 273	15 146	11 579	9 224
Minoritetsintressen	240	1	1	1	0
Avgående poster					
Goodwill och andra immateriella tillgångar	-7 184	-7 365	-7 080	-6 990	-6 367
Uppskrivningsfond	-132	-133	-135	-137	-139
Uppskjuten skattefordran	-388	-436	-403	-405	-59
Särskilt avdrag för IRK-institut	-827	-910	-1 168	-903	-596
Kapitaltillskott i försäkringsbolag	-233	-233	-233	-233	-8
Positioner i värdepapperisering	-126	-139	-148	-140	
Justeringar enligt stabilitetsfilter					
Kassaflödessäkringar	302	325	433	252	-141
Orealiserat ackumulerat resultat, aktier	0	0	0	0	0
Orealiserat ackumulerat resultat, ränteinstrument	1 087	1 695	2 505	2 342	1 806
Summa primärt kapital *	82 853		79 290		69 320
Summa primärt kapital **	84 040	83 162	81 386	75 854	70 780
Supplementärt kapital					
Eviga förlagslån *	18 334		19 857		22 855
Eviga förlagslån **	18 334	20 412	19 542	22 916	22 855
Tidsbundna förlagslån	24 089	25 833	26 367	25 912	23 075
Tillkommande poster					
Orealiserat ackumulerat resultat, aktier	0	0	0	0	0
Uppskrivningsfond	132	133	135	137	139
Avgående poster					
Särskilt avdrag för IRK-institut	-827	-910	-1 168	-903	-596
Kapitaltillskott i försäkringsbolag	-233	-233	-233	-233	-8
Positioner i värdepapperisering	-126	-139	-148	-140	
Summa supplementärt kapital *	41 369		44 810		45 465
Summa supplementärt kapital **	41 369	45 096	44 495	47 689	45 465
Summa primärt och supplementärt kapital *	124 222		124 100		114 785
Summa primärt och supplementärt kapital **	125 409	128 258	125 881	123 543	116 245
Avgående poster från total kapitalbas					
Kapitaltillskott i försäkringsbolag	-4 717	-4 717	-6 317	-6 317	-6 317
Övervärde pensionstillgångar *	-1 930		-2 380		-2 050
Övervärde pensionstillgångar **	-1 647	-1 850	-2 081	-1 721	-1 910
Total kapitalbas för kapitaltäckningsändamål *	117 575		115 403		106 418
Total kapitalbas för kapitaltäckningsändamål **	119 045	121 691	117 483	115 505	108 018

* Då delårsrapporten ej är granskad av revisorer exkluderas periodens resultat samt upparbetad rätt till gottgörelse för pensionskostnader.

** Inklusive periodens resultat samt uppdaterad rätt till gottgörelse för pensionskostnader.

Kapitalkrav

mnkr	30 sep 2009	30 jun 2009	31 mar 2009	31 dec 2008	30 sep 2008
Kreditrisk enligt schablonmetoden	5 713	5 857	8 156	7 884	19 458
Kreditrisk enligt IRK-metoden	39 205	42 189	43 371	44 864	30 751
Ränterisk	1 520	1 348	1 235	1 690	2 995
Aktiekursrisk	35	29	24	20	33
Valutarisk	-	-	-	-	189
Råvarurisk	22	23	19	12	43
Avvecklingsrisk	-	0	-	-	1
Operativ risk	3 484	3 484	3 484	3 292	3 257
Totalt kapitalkrav enligt Basel II	49 979	52 930	56 289	57 762	56 727
Justering enligt övergångsregler	24 304	23 602	22 036	29 332	27 509
Kapitalkrav enligt Basel II, övergångsregler	74 283	76 532	78 325	87 094	84 236
Riskvägd volym enligt Basel I	1 186 492	1 224 234	1 260 327	1 234 713	1 186 511
Riskvägd volym enligt Basel II	624 726	661 630	703 612	722 002	709 091
Kapitalkrav enligt Basel I (8% av riskvägd volym)	94 919	97 939	100 826	98 777	94 921

Kapitaltäckningsanalys

	30 sep 2009	30 jun 2009	31 mar 2009	31 dec 2008	30 sep 2008
Kapitalkrav i Basel II jämfört med Basel I	53%	54%	56%	58%	60%
Kapitalkrav i Basel II jämfört med övergångsregler	67%	69%	72%	66%	67%
Kapitaltäckningsgrad enligt Basel II *	18,8%		16,4%		15,0%
Kapitaltäckningsgrad enligt Basel I *	10,1%		9,4%		9,1%
Kapitaltäckningsgrad enligt övergångsregler *	12,7%		11,8%		10,1%
Kapitaltäckningsgrad enligt Basel II **	19,1%	18,4%	16,7%	16,0%	15,2%
Kapitaltäckningsgrad enligt Basel I **	10,2%	10,1%	9,5%	9,5%	9,2%
Kapitaltäckningsgrad enligt övergångsregler **	12,8%	12,7%	12,0%	10,6%	10,3%
Primärkapitalrelation enligt Basel II *	13,3%		11,3%		9,8%
Primärkapitalrelation enligt Basel I *	7,1%		6,4%		5,9%
Primärkapitalrelation enligt övergångsregler *	8,9%		8,1%		6,6%
Primärkapitalrelation enligt Basel II **	13,5%	12,6%	11,6%	10,5%	10,0%
Primärkapitalrelation enligt Basel I **	7,2%	6,9%	6,6%	6,2%	6,0%
Primärkapitalrelation enligt övergångsregler **	9,1%	8,7%	8,3%	7,0%	6,7%
Kapitalbas i förhållande till kapitalkrav Basel II	238%	230%	209%	200%	190%
Kapitalbas i förhållande till kapitalkrav Basel I	127%	126%	119%	119%	115%
Kapitalbas i förhållande till kapitalkrav enligt övergångsregler	160%	159%	150%	133%	128%

* Exklusive under kvartalet upparbetade vinstmedel då delårsrapporten ej är granskad av revisorer.

** Inklusive under kvartalet upparbetade vinstmedel.

Sifferuppgifter som redovisas i detta avsnitt avser minimikapitalkraven enligt Pelare 1 i de nya kapitaltäckningsreglerna, Basel II.

Kreditrisk IRK

mnkr	Exponering efter kreditriskkydd (EAD)		Genomsnittlig riskvikt, %		Kapitalkrav	
	30 sep 2009	30 jun 2009	30 sep 2009	30 jun 2009	30 sep 2009	30 jun 2009
Företag	922 794	976 292	42,7	43,7	31 536	34 122
varav repor	11 995	11 701	0,3	0,3	3	3
varav övrig utlåning	910 799	964 591	43,3	44,2	31 533	34 119
Hushåll	597 380	587 866	9,3	9,7	4 436	4 550
varav fastighetskrediter	523 767	512 284	7,0	7,1	2 922	2 919
varav övriga	73 613	75 582	25,7	27,0	1 514	1 631
Små företag	29 745	30 222	44,1	44,4	1 050	1 074
Institut	167 160	161 400	11,8	14,5	1 579	1 869
varav repor	77 043	66 074	0,2	0,3	13	13
varav övrig utlåning	90 117	95 326	21,7	24,3	1 565	1 856
Övrigt	14 060	14 560	53,7	49,3	604	574
Totalt IRK	1 731 139	1 770 340	28,3	29,8	39 205	42 189

Banken inför IRK-metoden stegvis för sina kreditexponeringar. Vad gäller företags- och institutexponeringar är exponeringar i samtliga regionbanker, Stadshypotek och Handelsbanken Finans godkända för beräkning av kapitalkrav enligt IRK-metoden. Detta gäller även exponeringar mot institut och större företag i Handelsbankens utländska filialer som inte tillhör regionbanksrörelsen. Dessutom är svenska, finska och norska exponeringar mot hushåll och små företag samt motsvarande exponeringar i koncernerna Handelsbanken Finans och Stadshypotek godkända för IRK-rapportering. I tabellen särredovisas repor eftersom dessa ger

upphov till mycket låga kapitalkrav samtidigt som volymen repor varierar betydligt över tiden. Det låga kapitalkravet beror på att exponeringen i repor redovisas brutto och att exponeringen är säkerställd.

Den totala genomsnittliga riskvikten för IRK-exponeringarna minskade under kvartalet med 1,5 procentenheter. Minskningen förklaras främst av en minskning av utlåningsvolymerna, där minskningen främst skett avseende motparter med högre riskvikt. Det har även skett en viss migration av motparter till bättre riskklasser.

Not 7 Goodwill och andra immateriella tillgångar

mnkr	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Helår 2008
Ingående restvärde	7 057	6 283	6 283
Under perioden tillkommande	279	176	836
Av- och nedskrivningar	-84	-24	-62
Utgående restvärde	7 252	6 435	7 057

Not 8 Derivat

mnkr	30 sep 2009	30 jun 2009	31 mar 2009	31 dec 2008	30 sep 2008
Positiva marknadsvärden					
Trading	100 873	116 074	150 187	184 987	108 030
Marknadsvärdesäkring	15 537	13 491	11 079	6 659	2 449
Kassafödessäkring	612	568	575	593	325
Totalt	117 022	130 133	161 841	192 239	110 804
Negativa marknadsvärden					
Trading	114 987	113 255	153 448	166 660	85 186
Marknadsvärdesäkring	3 499	3 063	3 630	2 833	2 782
Kassafödessäkring	882	922	1 131	147	64
Totalt	119 368	117 240	158 209	169 640	88 032

Not 9 Risk- och osäkerhetsfaktorer

Utvecklingen på de finansiella marknaderna visade under det tredje kvartalet på förbättrade ekonomiska utsikter i Handelsbankens omvärld. Samtidigt råder fortfarande lågkonjunktur och det finns betydande osäkerhet om de framtida konjunktursiktterna.

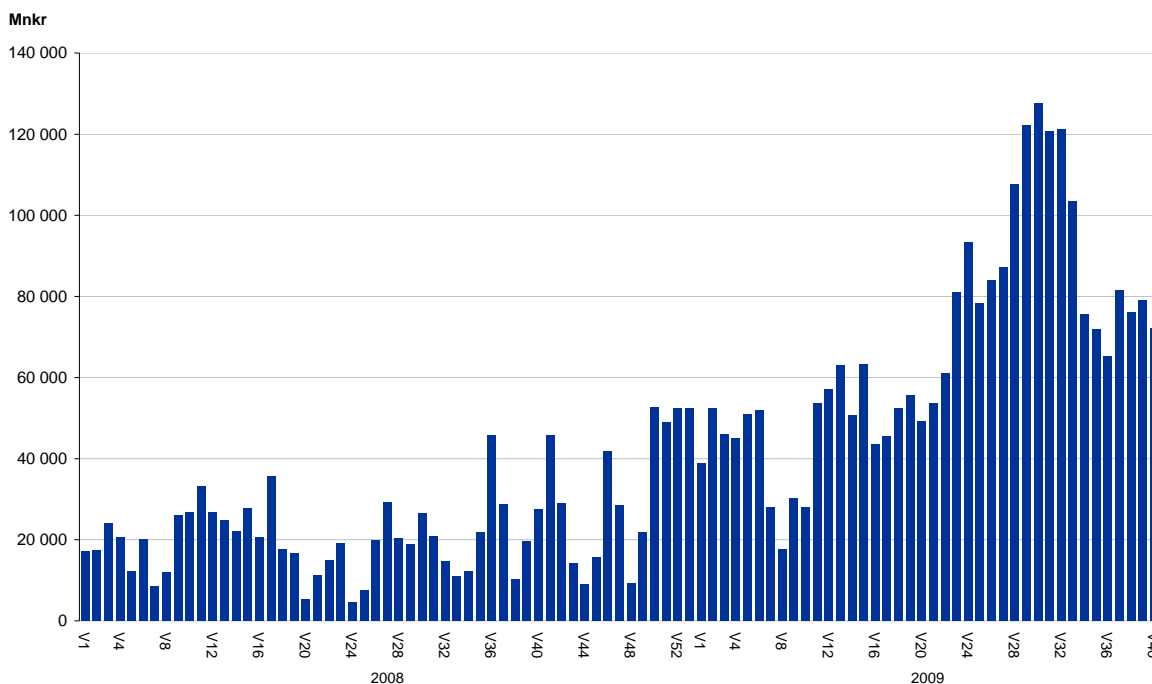
Handelsbankens historiskt låga risktolerans gör att banken står väl rustad att verka i en sådan omvärld.

Trots lågkonjunkturen minskade Handelsbankens kreditförluster under tredje kvartalet jämfört med det andra kvartalet. Kreditrisken,

mätt som den genomsnittliga riskvikten i godkända IRK-exponeringar, var vid utgången av tredje kvartalet lägre jämfört med början av 2009, och den var i stort sett oförändrad jämfört med föregående kvartal.

Handelsbanken har under den pågående krisen haft full tillgång till finansieringsmarknaderna, utan vare sig stats- eller centralbanksstöd. Bankens samlade likviditetsreserv är betydande och täcker bankens finansieringsbehov i över två år utan tillgång till ny marknadsfinansiering.

Handelsbankens nettoutlåning i SEK på den svenska interbankmarknaden

Bankens marknadsrisk i affärsverksamheten är låga. Under det tredje kvartalet 2009 uppgick den totala exponeringen för tradingportföljen, mätt som Value-at-Risk (VaR), i Handelsbanken Capital Markets till i genomsnitt 45 mnkr (38). Under perioden varierade risken mellan 24 mnkr (22) och 72 mnkr (67).

En stabil intjäningsförmåga och låga kreditförluster har bidragit till en god kapitalstatus. Detta tillsammans med en kreditportfölj med låg

risk gör att primärkapitalrelationen på 13,5% med stor marginal överstiger såväl nu gällande legala krav.

I övrigt är bankens risk- och kapitalplanering beskriven i publikationerna Handelsbankens årsredovisning 2008 och i Risk- och Kapitalplanering, information enligt Pelare 3. Det har inte inträffat några väsentliga förändringar sedan publiceringen av dessa publikationer som inte redogjorts för i årets delårsrapporter.

Not 10 Handelsbanksaktien

	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Kv 2 2009	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Helår 2008
Antal återköpta aktier, ultimo	-	-	-	-	-	-
Innehav av egna aktier i handelslager, ultimo	35 224	-	-	35 224	-	-
Antal utestående aktier efter återköp och avdrag för handelslager, ultimo	623 434 238	623 469 462	623 469 462	623 434 238	623 469 462	623 469 462
Antal utestående aktier efter utspädning, ultimo	637 208 064	639 172 622	639 813 134	637 208 064	639 172 622	642 794 090
Genomsnittligt innehav av egna aktier (återköpta och innehav i handelslager)	112 362	-	415 236	-	3 261 578	2 146 861
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	623 357 100	623 469 462	623 054 226	623 469 462	622 834 417	623 288 912
	638 086 833	639 572 683	640 814 311	642 048 431	628 202 157	631 520 127
Börskurs SHB A, kr	178,00	152,00	145,75	178,00	152,00	126,00
Börsvärde, mdkr	111	95	91	111	95	79

Not 11 Omsättning av egna skuldinstrument och aktier

Koncernen emitterar och återköper egna emitterade skuldinstrument samt egna aktier. Omsättningen sker i första hand som ett led i bankens värdepappersrörelse samt som ett led i finansieringen av verksamheten. Under perioden januari - september 2009 uppgick omsättningen till:

Räntebärande värdepapper, obligationer och certifikat (mdkr):

	Koncernen	Moderbolaget
Emitterat (sålt):	1 260	772
Återköpt (köpt):	173	33
Återbetalda:	1 015	683

Aktierelaterade värdepapper (mdkr):

Emitterat (sålt) :	5,9
Återköpt (köpt):	5,3

Not 12 Ansvarsförbindelser

De sammanlagda ansvarsförbindelserna och eventalförpliktelserna uppgår till 123 375 mnkr (137 610). I detta belopp ingår 80 mnkr (124) avseende ett antal tvistemål som koncernen driver i allmänna domstolar. Det enskilt största beloppet uppgår till 43 mnkr (43). Bankens bedömning är att tvistemålen i allt väsentligt kommer att utfalla till bankens fördel. Inget av tvistebeloppen och inte heller någon eventuell försäkringsersättning har resultatförts.

Uppgifterna för ansvarsförbindelser redovisas med nominella belopp och bedömt väntevärde för de civila rättstvister som koncernen driver inkluderas i den totala summan.

Koncernen driver för närvarande en skattetvist. Det sammanlagda kravet uppgår till cirka 20 mnkr, exklusive ränta, vilket vid ett positivt utfall skulle ge koncernen en motsvarande intäkt.

Not 13 Transaktioner med närstående

Under perioden har normala affärstransaktioner skett mellan koncernföretagen. För övrigt har inga transaktioner av väsentlig betydelse med närstående bolag ägt rum. Som närstående bolag räknas Svenska Handelsbanken Pensionsstiftelse, Svenska Handelsbankens Personalstiftelse och Pensionskassan, SHB försäkringsförening. Företagen anlitar Handelsbanken AB för sedvanliga bank- och redovisningstjänster.

Not 14 Avvecklad verksamhet

Avvecklade verksamheter består huvudsakligen av följande poster:

- De under perioden förvärvade delarna av Plastalkoncernen, se vidare not 15.
- Nettot av den ersättning Handelsbanken fram till och med första kvartalet 2009 erhöll för kapitalförvaltningsuppdrag som utfördes av banken för SPP/Storebrands räkning.

Not 15 Rörelseförvärv

Genom en överenskommelse den 2 juli 2009 med konkursförvaltaren till Plastal Group och Plastal Holding förvärvades inkråmet i den svenska rörelsen samt 100% av aktierna i Plastal AS, Plastal NV och Plastal Building AB. Aktierna tillträdades och betalades på avtalsdagen och inkråmet tillträdades och betalades den 1 september 2009. Köpeskillingen uppgick till sammanlagt 381 mnkr. Merparten av detta belopp har återbetalats till banken genom amorteringar på bankens fordringar i konkursboet.

Plastalkoncernens verksamhet består av att tillverka exteriöra plastkomponenter till fordonsindustrin. Banken har genom förvärvet övertagit sådan verksamhet som bedöms vara finansiellt uthållig och som genererar ett positivt kassaflöde. De förvärvade delarna av Plastalkoncernen bedriver verksamhet i Sverige, Norge och Belgien.

I koncernens finansiella rapporter redovisas den förvärvade rörelsen som verksamhet under avveckling. Det innebär att verksamheten särredovisas i koncernens balansräkning och att rörelsens resultat efter skatt om 11 mnkr redovisas separat i koncernens resultaträkning. Koncernens intäkter och resultat hade i allt väsentligt varit desamma om den förvärvade rörelsen ingått i koncernen under hela rapportperioden.

Av tabellen nedan framgår hur köpeskillingen fördelar sig på tillgångar och skulder i den förvärvade rörelsen.

	Redovisat värde enl. IFRS vid förvärvet	Redovisat värde i Plastal innan förvärvet
Kassa	60	60
Immateriella tillgångar	7	7
Fastigheter och inventarier	271	271
Övriga tillgångar	301	301
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	14
Summa tillgångar	653	653
Aktuell skatteskuld	2	2
Pensionsskuld	32	-
Övriga skulder	165	165
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	73	73
Summa skulder	272	240
Summa nettotillgångar	381	413

Moderbolaget

RESULTATRÄKNING

mnkr	Kv 3 2009	Kv 3 2008	Förändr.	Kv 2 2009	Förändr.	Jan-sep 2009	Jan-sep 2008	Förändr.	Helår 2008
Räntenetto	3 728	3 339	12%	3 775	-1%	10 941	9 536	15%	13 297
Erhållna utdelningar	2 346	41		584	302%	3 014	1 354	123%	1 557
Provisionsnetto	1 430	1 367	5%	1 533	-7%	4 368	4 187	4%	5 661
Nettoresultat av finansiella transaktioner	237	748	-68%	370	-36%	1 859	205		2 304
Övriga intäkter	126	154	-18%	138	-9%	423	767	-45%	904
Summa intäkter	7 867	5 649	39%	6 400	23%	20 605	16 049	28%	23 723
Personalkostnader	-2 346	-1 996	18%	-2 479	-5%	-7 094	-5 963	19%	-7 556
Övriga administrativa kostnader	-1 002	-978	2%	-1 168	-14%	-3 203	-3 259	-2%	-4 480
Av- och nedskrivning av materiella och immateriella tillgångar	-162	-127	28%	-139	17%	-437	-369	18%	-498
Summa kostnader före kreditförluster	-3 510	-3 101	13%	-3 786	-7%	-10 734	-9 591	12%	-12 534
Resultat före kreditförluster	4 357	2 548	71%	2 614	67%	9 871	6 458	53%	11 189
Kreditförluster, netto	-872	-278	214%	-1 185	-26%	-2 953	-959	208%	-1 580
Rörelseresultat	3 485	2 270	54%	1 429	144%	6 918	5 499	26%	9 609
Bokslutsdispositioner	27	28	-4%	24	13%	83	85	-2%	2 795
Resultat före skatt	3 512	2 298	53%	1 453	142%	7 001	5 584	25%	12 404
Skatter	-486	-641	-24%	-281	73%	-1 313	-1 409	-7%	-3 097
Periodens resultat	3 026	1 657	83%	1 172	158%	5 688	4 175	36%	9 307

Moderbolaget

BALANSRÄKNING

mnkr	30 sep 2009	30 jun 2009	31 mar 2009	31 dec 2008	30 sep 2008
Tillgångar					
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanken	97 997	72 766	57 415	64 774	6 810
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	82 859	25 047	142 670	70 691	22 472
Utlåning till kreditinstitut	384 707	446 302	419 016	381 874	363 824
Utlåning till allmänheten	742 352	778 086	814 005	790 613	757 905
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	70 725	69 956	80 646	73 832	89 523
Aktier och andelar	14 652	11 724	13 450	10 980	15 162
Shares in subsidiaries and participating interests	33 476	33 476	33 438	33 435	32 189
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	1 200	1 269	1 285	1 704	1 527
Derivatinstrument	118 160	130 367	166 639	195 054	110 758
Immateriella tillgångar	1 773	1 881	1 864	1 848	1 742
Fastigheter och inventarier	1 754	1 776	1 766	1 785	1 772
Aktuella skattefordringar	1 136	1 594	1 587	980	770
Uppskjutna skattefordringar	247	260	321	233	77
Övriga tillgångar	20 529	30 378	17 698	16 714	24 094
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 572	3 942	7 076	7 639	6 796
Summa tillgångar	1 576 139	1 608 824	1 758 876	1 652 156	1 435 421
Skulder och eget kapital					
Skulder till kreditinstitut	225 663	225 465	387 306	373 996	339 299
In- och upplåning från allmänheten	576 021	535 503	531 788	505 903	478 335
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	1 234	1 286	1 287	1 720	1 526
Emitterade värdepapper	467 022	540 284	461 826	427 426	382 946
Derivatinstrument	131 872	133 298	173 134	183 488	92 150
Övriga tradingskulder	30 076	24 275	20 666	17 580	20 000
Uppskjutna skatteskulder	89	95	95	93	14
Avsättningar	323	350	430	352	244
Övriga skulder	19 599	23 219	52 655	15 786	3 840
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	9 757	9 606	12 450	11 438	11 688
Efterställda skulder	58 536	62 873	62 641	61 306	54 603
Summa skulder	1 520 192	1 556 254	1 704 278	1 599 088	1 384 645
Obeskattade reserver	2 363	2 455	2 496	2 490	1 425
Aktiekapital	2 899	2 899	2 899	2 899	2 899
Reservfond	2 682	2 682	2 682	2 682	2 682
Balanserad vinst	42 315	41 872	45 031	35 690	39 595
Periodens resultat	5 688	2 662	1 490	9 307	4 175
Summa eget kapital	53 584	50 115	52 102	50 578	49 351
Summa skulder och eget kapital	1 576 139	1 608 824	1 758 876	1 652 156	1 435 421
Poster inom linjen					
För egna skulder ställda säkerheter	161 075	106 359	250 805	226 726	110 379
Övriga ställda säkerheter	12 035	6 754	8 586	6 943	19 920
Ansvarsförbindelser	152 550	155 378	167 373	180 826	170 000
Övriga åtaganden	380 563	387 549	373 549	365 425	396 367

AVLÄMNANDE AV RAPPORT

Härmed avlämnas denna delårsrapport.

Stockholm 28 oktober 2009

Pär Boman
Verkställande direktör och Koncernchef

Denna rapport har inte varit föremål för granskning av Handelsbankens revisorer.

TELEFONKONFERENS

Telefonkonferens med bankens CFO Ulf Riese, arrangeras den 28 oktober klockan 15.00.

Pressmeddelande, presentationsmaterial, Faktabok och inspelning av telefonkonferens finns tillgängligt på www.handelsbanken.se/ir.

Bokslutsrapport för januari - december 2009 publiceras den 18 februari 2010.

Ytterligare information lämnas av:

Pär Boman, Koncernchef
telefon 08-22 92 20

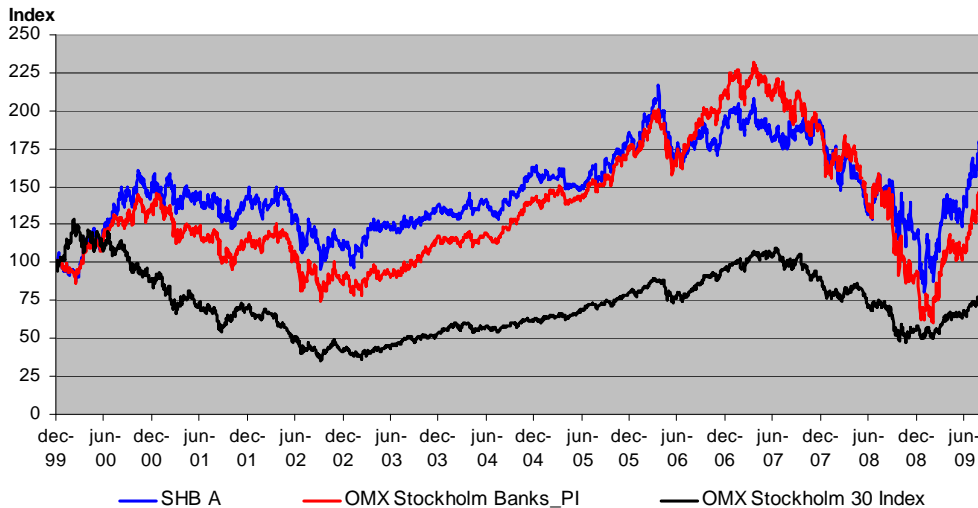
Ulf Riese, CFO
telefon 08-22 92 20

Mikael Hallåker, chef Investor Relations
telefon 08-701 29 95, miha11@handelsbanken.se

Handelsbanksaktien

Den svenska aktiemarknaden steg under årets nio första månader med 35%. Stockholmsbörsens bankindex gick upp med 50%. Handelsbankens A-aktie stängde den 30 september 2009 på 178 kronor, en uppgång med 41%. Sedan den 31 december 1999 har Handelsbanksaktien stigit med 66% samtidigt som Stockholmsbörsen sjunkit med 25%.

KURSUUTVECKLING, 31 DECEMBER 1999 – 30 SEPTEMBER 2009

Analytiker som följer banken

Bolag	Analytiker	E-postadress
ABG SUNDAL COLLIER	Magnus Andersson	magnus.andersson@abgsc.se
ABG SUNDAL COLLIER	Rickard Henze	rickard.henze@abgsc.se
CARNEGIE	Thomas Johansson	thomas.johansson@carnegie.se
CARNEGIE	Aksel Tarras Madsen	aksel.madsen@carnegie.dk
CITIGROUP	Ronit Ghose (equity)	ronit.ghose@citi.com
CITIGROUP	Henrik Christiansson	henrik.christiansson@citi.com
CREDIT SUISSE	Andreas Håkansson	andreas.hakansson@credit-suisse.com
DANSKE BANK	Per Grönborg	pgrn@danskebank.com
DANSKE BANK	Frida Willmansson	frida.willmansson@danskebank.se
DEUTSCHE BANK	Jan Wolter	jan.wolter@db.com
DNB NOR	Linda Stole Hårstad	linda.stole.haarstad@dnbnor.no
ERIK PENSER FONDKOMMISSION	Tomas Ullman	tomas.ullman@penser.se
EVLI BANK PLC	Kimmo Rämä	kimmo.rama@evli.com
EXECUTION Ltd	Fiona Swaffield	fiona.swaffield@executionlimited.com
FOX-PITT, KELTON	Geoff Dawes	geoff.dawes@fpk.com
GOLDMAN SACHS	Aaron Ibbotson	aaron.ibbotson@gs.com
HAGSTRÖMER & QVIBERG	Rickard Strand	rickard.strand@HQ.SE
J P MORGAN	Nana Francois	nana.a.francois@jpmorgan.com
JYSKE BANK	Christian Hede	christian.hede@jyskebank.dk
KEEFE, BRUYETTE & WOODS LTD.	Henrik Schmidt	hschmidt@kbw.com
MERRILL LYNCH	Johan Ekblom	johan_ekblom@ml.com
MORGAN STANLEY	Per Löfgren	per.lofgren@morganstanley.com
NOMURA INTERNATIONAL PLC	Jon Peace	jon.peace@nomura.com
NOMURA INTERNATIONAL PLC	Chintan Joshi	chjoshi@nomura.com
RBS	Kristin Dahlberg	kristin.dahlberg@rbs.com
SEB ENSKILDA EQUITIES	Hampus Brodén	hampus.broden@enskilda.se
STANDARD & POOR'S	Phuong Pham	phuong_pham@standardandpoors.com
SWEDBANK MARKETS	Christian Hall	christian.hall@swedbank.com
UBS	Nick Davey	nick.davey@ubs.com
ÖHMAN	Francis Dallaire	francis.dallaire@ohman.se

Handelsbanken

Svenska Handelsbanken AB (publ), Corporate identity no. 502007-7862
SE-106 70 Stockholm, Sweden, Telephone: +46 (0)8-701 10 00, www.handelsbanken.se